

MAGYAR LAPO

3. lejt

Taxa posiala plătita în n' aprobării Dir. Gen. P.M.

Írók és Hírlapírók Köre
BUDAPEST
VII., Erzsébet-körút 9—11.

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 200 (1642) szám *
Kedd, 1937 október 5

Főmunkatárs:
dr Gyártás Elemér

Titulescu hazajön

Külpolitikai előadásokon okmányokkal szándékozik megvilágítani külügyminiszteri tevékenységét. — Politikai tapogatózásnak minősítik a kijelentéseket

Bucurestiből jelentik: Az Adeverul mai számában Soreanu publicista Titulescu volt külügyminiszter egyes kijelentéseit közli, amelyek az államférfiu baráti körben tett. Titulescu a következőket mondotta:

— Azzal vádolnak, hogy külföldön a kormány ellen dolgozom. Akik ezt állítják rólam, nem ismerik a nyugati politikai férfit és szokásait. Husz esztendeje Románia védelmezője vagyok a nemzetközi életben és két évtized óta előadásokban, értekezleteken és minden alkalommal hazám érdekeit és ügyeit védtem, hogyan tűnnek fel ezen emberek előtt, ha most rágalmozni kezdeném országomat, vajon milyen véleményekkel lennének ezek rólam. Számíthatnak-e meg tiszteletre ezek előtt? Nem tudom megérteni rágalmozóimat, akik hasonló eljárásokkal akarják szétrombolni azt a pozíciót, amelyet az európai diplomácia életben sikerült magamnak megteremttem. Én senkivel sem vagyok háborúságban, mindenesetre azok a körülmények, amelyek között a kormányból távoztam, nem elragadják a számomra. Ez azonban egészen más kérdés, én továbbra is országom érdekeit kívánom szolgálni és királyomat, akét eddig is a legteljesebb hűséggel szolgáltam, amióta trónját elfoglalta.

A cikkíró ezután rámutat arra, hogy Titulescunak eszeágában sincs támadólag fellépni bárkivel szemben, sőt ellenkezőleg az országra nézve károsnak tartja a politikai harcokat. Az a szándéka, hogy előadást tartson, aminek során azután rámutat majd arra, milyen külpolitikát követett. Beszédét kíván tartani Titulescu a szenátusban is, nyomban a parlament megnyitása után s ennek érdekében máris rengeteg anyagot gyűjtött össze. Olyan bizonyítékokkal rendelkezik, amely a politikai életben a szenzáció erejével fog hatni. Titulescu egyébként érintkezésbe kíván lépni valamennyi politikai párt vezetésével, valamint az ország több vezető egyéniségével. Az előadásokon kívül valószínűleg röpiratot is ad ki és minden rendelkezésére álló eszközt felhasználja, hogy politikai meggyőződéseit nyíltan és leplezetlenül nyilvánosságra hozza.

Titulescu végül a következőket jelentet-

te ki: A béke politikáját követem a Nemzetek Szövetségének kebelén belül, mert meggyőződésem, hogy ez a legemlékezőbb politika, amelynek alapja a demokrácia, a parlamentáriszmus, béke az országban belül és azon kívül.

Bucurestiből jelentik: A politikai köröket élénken foglalkoztatja Titulescunak egy csehszlovákiai fürdőhelyen elmondott nyilatkozata. A nyilatkozat révén a régóta hallgató Titules-

Madgearu a Nemzeti Parasztpárt programját ismertette az ilfov megyei kongresszuson

„Az ország minden lakosában meg kell őrizni a lelki összetartást” — A nemzeti törekvéseket a magánjog tiszteletben tartásával kell elérni

Bucuresti Sajtó tud. A Nemzeti Parasztpárti ifjuság ilfov megyei kongresszusán Madgearu nagy beszédet mondott.

Leszögezte, hogy a Nemzeti Parasztpárt programjának is alapvető tétele a társadalmi és gazdasági élet nacionalizálása, csupán az ezen cél megvalósítására irányuló eszközök tekintetében nem érthet egyet a túlzó nemzeti pártokkal. Romániában, — mondta — nem indokolt, hogy egyes politikai csoportok kisajátítsák maguknak a nemzeti eszmét, hiszen minden román politikai párt, a szocialistákat kivéve, nemzeti alapon áll. De nem indokolt a kíméletlen önzésü nemzeti politika sem.

— Természetes, — folytatta, — hogy a népkisebbségek oly jelentős száma, amely az ország összalakosságának egyötödét teszi ki, továbbá a román elem gazdasági inferioritása nemzeti problémát teremt. Ki nem teszi magáévá az óhaját, hogy Romániában a románok legyenek az ország minden gazdaságának urai

s hogy ezáltal örök időkre biztosítva legyen az, hogy Románia a románoké?

— Ez azonban nem indokolja, hogy a románok kettészakadjanak nemzetiekre és olyanokra, akiket elidegenedetteknek, az idegenek megvásároltjainak neveznek. Az a nemzeti szükségesség, hogy az ország minden lakosában meg kell őrizni a lelki összetartást, nehogy háború esetén belső ellenségünké tegyünk az ötmillió kisebbségit, kizárja a románok ama kibívó módszereit, úgy a gazdasági, mint a társadalmi életben, amelyek alkalmasok arra, hogy gyűlöletet szítsanak a románok és a velük együttélő kisebbségek között.

— Ez azonban nem jelenti azt, hogy ha valahol a kisebbségi elem vezető szerepet tölt be a nemzetgazdasági életben, továbbra is megmaradhasson ott. Természetes dolog, hogy a nemzetieket buzdítsuk arra, foglalják el az összes vezető helyeket, amelyekről az állam biztonsága, különösen háború esetében függ. Ez a nemzeti óhaj és törekvés azonban nem igazol semmiféle törvénytelen intézkedést. Ezt a magánjogok tiszteletben tartásával kell elérni: törvényes, állami közbelépéssel.

— Mi nem utasítottuk vissza a nemzeti gondolatot, csupán a szélső jobboldaliak üres és megvalósíthatatlan szövegeit. A mi programunk megvalósításával el fogjuk érni a nemzetgazdasági élet nacionalizálását a következő irányelvek alapján: a gazdasági élet romanizálásának első feltétele: mozgó román tőke megteremtése, ez pedig csak a mezőgazdasági jövedelmek folytonos növelésével lehet megvalósítani; amit viszont csak a termelés racionalizálásával, a forgalom fejlesztésével és a hitelélet fellendítésével irányuló munkával lehet elérni. Ez pedig a nemzeti parasztpárt programjának alaptétele.

Anglia és Franciaország engednek a spanyolkérdésben az olasz kívánságnak

Londonból jelentik: A Daily Telegraph diplomáciai levelezője úgy értesül, hogy abban az esetben, ha Olaszország vonakodnék a háromhatalmi értekezlethez hozzájárulni, az angol és francia kormány hajlandó lesz a benemavatkozás kérdését és az önkéntesek ügyét nemzetközi benemavatkozási bizottságban

letárgyaltatni. Ez azonban csak az esetben történne, ha Olaszország ragaszkodik hozzá. A két kormány kénytelen engedni az olasz kívánságnak, mert csak ilyen módon válik lehetségessé, hogy a spanyol kérdés ügyében gyors döntést hozzanak.

Ötszáz százalékkal emelkedtek öt év alatt a községi taxák

„Csak olyan mértékben változtathatunk a kisebbségi politikán, amilyen erőt képviselünk”

Egy székely város magyarpárti intézőbizottságának ülése

Sft. Gheorghe. Saját tud. A Magyar Párt freiscaune-megyei párttagozatának intéző bizottsága br. Szentkereszty Béla elnöklete alatt nagyfontosságú gyűlést tartott, nagy érdeklődés mellett.

Br. Szentkereszty megnyitó beszédében az intézőbizottság jövő feladatait ismertette, majd a belpolitikai helyzetre tért át s azokról a változásokról szólott, melyek az utolsó hónapok alatt a liberálispárt kormányutódlási eshetőségeit megváltoztatták.

— A kisebbségi magyarságra nézve mind-egy, melyik párt kerül uralomra. — mondotta br. Szentkereszty. — mivel ez a kisebbségi politikán igen keveset változtat.

A mindenkori kormányok kisebbségi politikáján csak a magunk összefogásával, gazdasági megszervezésével változtathatunk olyan mértékben, amilyen erőt képviselni tudunk.

Ezután azt kijelentette, hogy ha a mindenkori kormányok kisebbségi politikájában idők múltával történik is enyhítés, az nem lesz olyan méretű, hogy attól bárki is elragadtassa magát. Rátért ezután az iskolai beiratásokkal kapcsolatos panaszok ügyére. A legtöbb panasz nem jutott kellő időben illetékes helyre s így azokra nehéz orvoslást szerezni.

Az intézőbizottság felhatalmazást adott az elnökségnek, az október 24-re állítólag kitűzött megyei választásokra az elfogadott jelölőlista benyújtására.

Paktumtárgyalásokra csak az esetben hajlandó, ha azt az összes román pártokkal köthetné meg, hogy ezáltal a választások mellőzve legyenek.

A továbbiak során a Csutak Vilmos halálával megüresedett elnöki tanácsnokságra egyhangulag dr. Török Andort választották meg.

Nagy vita indult az igazságtalan és túlmagas községi taxák ügyében, amelyek egyes községekben 1932 óta az 500%-os emelkedést is meghaladják. Megállapítást nyert, hogy a községek által összeállított költségvetéseket legtöbbször a megyei számvevőség emeli fel, a

községeket nem érintő kiadások fedezésére,

kéri a parlamenti csoport közbenjárását, hogy az illetékes miniszter egy szakértő bizottsággal vizsgáltsa felül a községek költségvetéseit s állapítsák meg, meddig terjed az a határ, ameddig ezen a téren a hatóságok elmehetnek.

Elvégre itt a lakosság megélhetéséről van szó s

„Németország ismét virágzó kert és senkit sem engedünk be, hogy a kertet összetapossa” — mondotta Hitler

Beszélt a kancellár a gyarmati igényekről is

Berlinből jelentik: Hitler birodalmi vezér és kancellár a hűkebergi aratási hálaadó ünnepségen beszédet mondott, amelyben rámutatott arra, hogy a világ kevés megértést tanúsít a Németország által megoldandó problémák iránt.

— Ha gyarmatokat követelünk — mondotta többek között Hitler, — valamelyik böles kijelenti, hogy minek nekünk gyarmat, amikor meg tudjuk vásárolni szükségleteinket. Ilyen okosak mi is vagyunk! Nem lett volna szabad ezelőtt 15 évvel kirabolni bennünket. A gazdagok gyakran hangoztatják, hogy tehernek érzik vagyonukat. A gazdag népek azt mondják, hogy a gyarmatok is terhesek. Miért nem adják akkor vissza azokat jogos tulajdonsaikkal?

Mi sulyosabb feladat előtt állunk, mint más nemzetek. Túl sok az emberünk, kevés a nyersanyagunk és megművelhető területünk.

Hitler ezután hangoztatta, hogy a hatalom átvételekor rövid időt jóstoltak neki.

— Ilyen aratási hálaadó ünnepség alkal-

Gyomorhajók, bélbetegségek, vese-, máj-, epe-görcsök

ellen a legjobban bevált gyógyszer Amerikában felfedezett gyógynövényből készült világhírű „GASTRO D.” amelyet úgy a belső, mint a külföldi szakorvosok lelegeősorban ajánlanak. „Gastro D.” kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 135 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, București, Calea Victoriei 124.

olyan terhekről, amelyet másvidékeken nem ismernek.

Ugyanígy sérelmezi az intézőbizottság, hogy a helyi hatóságok nem engedélyezik a vallásos és kulturális egyesületek működését, habár erre a prefektus rendeletet adott ki. E célból újabb közbenjárást határoznak el.

(s. s.)

mával — mondotta — nem hiába rendeztetek gyakorlatokat katonákkal. A világnak emlékeznie kell, hogy nem állnánk itt, ha nem örködné felettünk pajzs és kard. Ezért van béke nálunk.

A fejlődés okait ezután Hitler a következő négy pontban foglalta össze:

— 1. Magunk között végetvetettünk a civakodásnak.

— 2. Olyan tekintély-uralmat létesítettünk, mely senki másnak, hanem csak egyedül a német népnek tartozik felelősséggel.

— 3. Megteremtettük Németországban az egy akarat uralmát.

— 4. Nálunk minden a munka! Nem a pénz döntő, hanem a nemzeti munka ereje. Ez a titka minden nemzeti problémánk megoldásának.

Németország virágzó kert lett. Békét akarunk, de senkit sem engedünk be, hogy a kertet összetapossa.

Ezt jegyezzék meg jól a külföldi zsidó bolsevizmus vezetői. Németország megőrizi szabadságát, függetlenségét, kulturáját és életét.

Igaz történet az írógépről

Írta: Ihury Lajos

Barátommal elég gyakran találkozom. Néha együtt üldögélünk a kávéházban, megvitatjuk a világ folyását és az irodalmi élet furcsaságait, ha nagyon megúnjuk, játszunk egy biliárdpartit, a pincérek és egyéb szakértők mulatságára. Ugyiszólván nincs is titkunk egymás előtt, amint hogy túlságosan sok titkot általában nem tartunk raktáron, rendszeren értesülve vagyok barátom sorsának összes változásairól. Ezek a változások igen sokfélék és váratlanok. Barátom nem tartozik az úgynevezett szolid természetek közé, nem lehetne százszázalékban a realitások emberének mondani, elgondolásai néha kissé fantasztikusak. A magam részéről mindig józanságra, higgadságra, gyakorlatias gondolkodásra intem, be kell vallanom, hogy mostanáig, komoly eredmény nélkül. En azért megteszem a magamét, amire elég gyakran van szükség. Egyszer, jó régen például ilyenformán kezdte a beszélgetést:

— Barátom, egy-két év múlva a titkáromnál tosz jelentkezni kihallgatásra. Szép, nagy dologszobám lesz, mahagóni íróasztallal, kényelmes bőrkarosszékkal, mellette egy kisebb, de ugyancsak elegánsan berendezett szobában ül majd a titkárom és fogadja a feleket.

— Na, — mondtam én szellemesen, de minden különösebb megrendülés nélkül. — Mi történt veled? Megnyerted a főnyereményt?

— Ah, — Barátom fölényesen legyintett. —

Ne beszélj bolondokat. Sokkal komolyabb dologról van szó.

— Például? Betörtél valahol?

— Az is jó, — vélekedett ő, teljes elismeréssel az ötlet iránt, — de nem értek hozzá. Komoly dolog, ha mondom, írógépet vettem.

— Ne beszélj! És?

— És? Ezt nem érted meg mindjárt az első szóra? Csodálatos, mennyire hiányzik belőled minden praktikus érzés. Nyilvánvaló a dolog: Eddig irtam kézzel óránként egy hasábra, esetleg három tárcalábra valót. Most megantulok gépelt, ez jelent legalább kétszer akkora teljesítményt, óránként három tárcaláb, kétóránként egy egész tárcával többet. Az ugyebár harminc pengő, naponta tízórai munkaidőt számítva százötven pengő. Egy hónap alatt négyezeröttszáz pengő, de számítsuk a biztanság okáért csak a felét, még akkor is több kétezer pengőnél és ez természetesen csak a plusz-kereset. Az alapot ez nem is érinti. Számítsd ezt ki két évre és mindent tudsz.

— Igaz, igaz, — mondtam én jóindulatúan és meghallgattam, milyen remek szerszám az írógép, milyen kényelmesen lehet vinni félkezze a dobozában, mennyibe kerül és mennyi havi részletet kell fizetni utána. Azt is békésen hallgattam végig, hogyan fog előjegyezni a titkár két év múlva a listára és mennyi ideig kell majd várnom a kihallgatásra, ámbar bizonyos fokig kivételes elbánásban lesz részem olyan időben, amikor nem túlságosan nagy a torlódás. Nem, a régi barátságot nem fogja megtagadni semmiféle körülmények között.

Talán másfél esztendő múlt el ezek után, amikor nagyon nyomott kedélyben találam barátomat. A kérdésemre, hogy mi van a titkárral

és tisztességes fizetést ad-e szegény fiatalembernek, nem adott rendes választ, csak lemondóan legyintett és fejét bágyadtan lehajtva jelezte, hogy nem jól mennek a dolgok.

— Eh, barátom, borzalmas az élet. Hidd el, nem is érdemes küzdeni vele. Az írógép, igen az írógép már régen a zálogházban van. Hevcon pengőt adtak rá, levonva persze a levonandókat, elég kevés, az ördög vigye el, de nem ez a legnagyobb baj.

— Pörölnek, — találgattam, — nem fizetted pontosan a részleteket. — Barátom ellenségesen nézett rám, mintha én volnék felelős a történetekért.

— Ugyan kérlek, hogy tételezhetsz fel rólam ilyent. A legpontosabban fizettem, természetesen az egészet kifizettem az utolsó fillérig, mégis nagyon bonyolult a dolog. Azt sem tudom már, hol áll a fejem.

Apránként kiderült, hogy a Holuban és Társa cég, amely az írógépet piacra hozta, engedményezte a részleteket egy bankháza. Barátom derűs gondtalansággal fizetett tovább Holuban úrnak és társainak, mindent kifizetett nekik, anélkül, hogy tiltakoztak volna a beküldött öszszegyek ellen, ekkor azonban a bankház bepörölte bizonyos tőke és megfelelő járulékok fejében. A pert el is vesztette szépen, most előlrol kezdheti a törlesztést. Igaz, Holubánnal és társával szemben most komoly követelése van, ez a cég azonban időközben megbukott és az összeget nem lehet rajtuk behajtani. Milyen furcsa dolog a gazdasági válság, ilyenkor csak fizetni lehet, behajtani nem.

— Baj, — mondtam én, résztvevő fejcsoválások közben. — Legalább az írógép megvolna, megírhatnál rajta naponta százötven pengőt, ha-

Emelkedett szellemben és a legteljesebb egyetértés jegyében haladnak a „Vásárhelyi találkozó” fiataljainak tanácskozásai

A találkozón összegyűlt ifjak kimondották, hogy a keresztény erkölcsi és nemzeti alapot tartják kizárólagos zsinórmértékül a népkisebbségi élet irányításában

Népkisebbségi sorskérdéseink a fiatalok szemléletében

Tárgu-Mures. Kiküldött tudósítónk telefonjelentése. Harmadik napja tart a „Vásárhelyi találkozó”-ra összegyűlt fiatal magyar értelmiségi vezetők tanácskozása. Meg kell állapítanunk, hogy a tanácskozásra összegyűlt fiatalok a legnagyobb mértékben tudatában vannak felelősségteljes és nagyjelentőségű munkájuknak és annak a rendkívül súlyos feladatuknak, amelyre vállalkoztak. Hinni szeretnénk, hogy ez az emelkedett szellem, mely kisebbségi életünk sorsdöntő kérdéseiben egy táborba tudta hozni a legkülönbözőbb pártállású és világszemléletű fiatalokat és amely a tanácskozások során nem egyszer meghatározó módon és meghatározó körülmények között nyilvánított meg, nem múló lelkesedés, hanem a közös sorsban egymásra tált fiatalok erős és tartós összefogása egy jobb jövő kialakítására. És hinni szeret-

nünk azt is, hogy ennek a nagy egymásratalálásnak és föleszmelésnek ünnepi pillanatában elhangzó és a legteljesebb egyetértést kifejező nyilatkozatok és elhatározások

valóban őszinte és tiszta szándéku elhatározásai a fiatalok minden pártállású és világszemléletű képviselőinek.

Ha ez így van, akkor népkisebbségi életünkben valóban történelmi jelentősége van a „Vásárhelyi találkozó”-nak. Az pedig, hogy ezen a találkozón a megértésnek, emelkedettségnek, az együttműködésnek a szelleme ilyen szerencsésen kialakulhatott, annak a vezérelként általánosan elfogadott szemléletnek köszönhető, amely végső megfogalmazásban így hangzik:

A romániai magyar népkisebbségek sorsának irányítása csakis a keresztény erkölcsi és demokratikus nemzeti követelmények szerint történhet.

„Jelszavunk legyen: Istenért és nemzetért!”

Legutóbbi számunkban beszámoltunk a találkozó első előadásáról, melyet dr. Albrecht Dezső huedini ügyvéd tartott meg, aki a romániai magyarság társadalmi alkotmányának és erkölcsének átalakulásával foglalkozott. Előadását termékeny vita követte és ennek során került tisztázásra az is, hogy a magyar ifjú

Közös harc, nemzeti alapon

Asztalos Sándor dr. „A romániai magyar kisebbség közjogi és nemzetközi jogi helyzete” címen tartott előadást. Fejtette, hogy milyen jogokat biztosítanak számukra a nemzetközi szerződések, részletesen ismertette az albaiuliai pontokat és a párizsi kisebbségi szerződést. Felsorolta az egyéni jogokat ért sérelmeket, a vallás szabadsági, az állampolgári, az anyanyelv használatának jogába, a szabad gyűlékezési jogba, az egyesületalapítási jogba, a sajtószabadságba, a magántulajdon sérthetlenségébe, a munkához való jogba, az élet és a szabadság védelmére és a jogegyenlőségre vonatkozó kérdéseket és az ezzel kapcsolatos állami intézkedéseket. Megállapította, hogy ezek a sérelmek különösen érintik a fiatalokat, mert hiszen állampolgársági bizonyítvány nélkül nem tanulhat, semmit el nem érhet, a magántulajdonra vonatkozó intézkedések következtében birtokot nem szerezhet, a meglévő csak csökkentheti, a munkavédelmi intézkedések következtében állásokba nem juthat, szabadfoglalkozásokat ma-holnap nem kezdhet, a nép általános elszegényedése következtében egzisztenciáját megalapozni nem tudja. Ezután a kisebbségi közületekre vonatkozó jogokat ért sérelmekről, az egyházakat, az iskolai jogokat ért sérelmekről, közegélyhez való jog sérelmeiről és a székely önkormányzatról. Feltette a kérdést, mi legyen a védekezésünk? Két út van erre: a belső, az állami és a nemzetközi. Eddig egyik sem vezetett célhoz és így magunk közt kell jogaink megvédésére, lelki és gazdasági erőink megóvására, nemzeti fennállásunk biztosítására intézkedéseket tennünk. Ennek első feltétele a teljes összefogás

nemzedék parlamentjében milyen iránytszabó világszemléleti alapra helyezkedjenek. A vitában számos felszólalás történt és a felszólalások hatása alatt Albrecht Dezső kijelentette, hogy javaslataiból hajlandó törölni azt a pontot, mely a magyar kisebbség soraiban az általa kívánt „erkölcs-bíróság” felállítását ker-mert belátja, hogy ez legalább is egyelőre gyakorlatilag megvalósíthatatlan.

A vita egyik szónoka Arvay Árpád volt, aki az Albrecht határozati javaslatában lefektetett nemzeti és keresztény etikai elvet kihangsúlyozva, azt a tanácskozások vezérelvévé kívánta tenni és azt legegyszerűbben és népszerűen ebben a megfogalmazásban fejezte ki: „Jelszavunk legyen a régi úrok magyarjainak a mai időkhöz mérten átforgált vezérszava: Istenért és nemzetért!”

Arvay Árpád nagy tetszéssel fogadott be-ze-de után az értekezlet bizottságot küldött ki a határozati javaslat módosítására. A bizottság délután terjesztette elő új javaslatát, amelyet az értekezlet általános lelkesedéssel határozattá emelt. A határozat szerint a „Vásárhelyi találkozó” vezérelvévé emelt szemléleti pont ilyen szövegezést nyert:

A romániai magyar népkisebbség sorsának irányítása csakis keresztény erkölcsi és demokratikus nemzeti követelmények alapján történik.

Ezzel a „Vásárhelyi találkozó” megteremtette azt az erkölcsi és szemléleti alapot, mely után az ifjuság ilyen szellemben történő kezdeményezéseit a magyar népkisebbség minden rétege rokonszenvvel fogadhatja.

vonként négyezeröttszázat, vagy mondjuk, valamivel kevesebbet, ha csak a felét számítjuk is, egy-kettőre szépen rendbejónál mindennel.

— Igaz, — mondta barátom bizonytalanul és csak mersekkelten figyelt fel a jó tanácsra. — El-sején ki is váltom egész biztosan és dolgozni kez-dek gőzerővel. Barátom, úgy van, ahogy mon-dod: napi százötven pengő rengeteg pénz; ahhoz képest semmire az egész részletfizetés. Nyugodt lehetsz, hogy néhány nap alatt mindent rendbe-hozok.

A napokban megint találkoztam vele. Jó-kedvűnek, nyugodtnak látszott, elégedetten ka-vargatta feketéjét a kavéházban. A következők-ben világitotta meg a helyzetet:

— Barátom, zseniális ötletem támadt, nyu-godtan mondhatom, hogy korszakalkoló ötletem. Az utolsó részlettel volt baj, tudod, a bankházzal szemben, mar a perköltés utolsó részlete volt, a tőkét régen kifizettem, de ezt sehogy sem tud-tam előteremteni. Egyszerre csak eszembe jutott az írógép. Biztos, hogy régen elárverezték már, azon lehet egy kis pénz odakint a központban kirohantam a Lónyay-utcába és képzeld csak, harmincöt pengőt nyomtak a kezembe. Har-mincöt pengőt és még egy pár fillért, annyit maradt az árverésen, igazán biztossággal osi-rálták. Nem is hinné az ember, hogy ilyesmire is előfordul és mégis igaz. Kifizettem az utolsó részletet, még maradt is het pengőm, monhat-nam hét pengőt kerestem az üzletben. Remek, úgy-e?

— Remek, — mondtam és csodálkozva bá-multam rá, de nem látszott rajta semmiféle za-var, vagy bizonytalanság. Jókedvűen, önmagával elégedetten élvezte a diadalt, hogy ilyen zseniáli-san elintézte ezt a bonyolult és nehéz üzleti ügyet

„Az ardeali magyarság és a román nép építő együttélésének útjai és feltételei”

Kacsó Sándor tartotta meg ezután előadá-sát „Az erdélyi magyarság és a román nép építő együttélésének feltételei és útjai” címen. Részletesen taglalta azokat a lehetőségeket,

nemzeti alapon a felekezeti, osztály és nemze-déki ellentétek eltüntetésével, továbbá a belső önellátásra és belső önkormányzatra való be-rende-zkedés, a magyar önkormányzat kialaki-tása, az albaiuliai pontokra és a párizsi kisebb-ségi szerződésekre alapítva. Határozati javasla-tot terjesztett elő a következőkben:

1. A tárgumuresi találkozó az ardeali mag-yar kisebbség közjogi és nemzetközi-jogi hely-zetét megvizsgálta és kimondotta, hogy az adott helyzetben szükségesnek tartja a teljes össze-fogást felekezeti, osztály és nemzedéki külön-b-ség kiküszöbölésével, tisztán azon az alapon, hogy mindnyájan egy nemzet fia vagyunk és egy sorsban élünk.

2. A belső önellátásos és a belső önkormány-zati politikát kívánjuk politikai, gazdasági és kulturális téren olyan értelemben, hogy összes politikai és gazdasági erőinket közös cél: a nem-zeti létfenntartás biztosítása és jogaink kivívása érdekében fejtsük ki, hogy az adott politikai és jogi helyzetben népünk minél nyugodtabb, béké-sőbb, anyagilag biztosítottabb életet élhessen. Mindezek érdekében szükséges az összes szerve-zetek harmonikus együttműködése.

3. Kívánjuk a román nemzettel való békés meg együttélés biztosítása, a kisebbségi jogok elisme-rése és a magyar önkormányzat engedélyezése.

A gyűlés a határozati javaslatot egyhangulag elfogadta.

amelyek szerinte a magyar nép és román nép közeledésének lehetőségét mutatják. Hangoz-tatta a közeledés szükségességét és azt, hogy a magyarság részéről az a vágy nyilatkozik meg,

hogy a közeledés minél hamarabb megtörténjék. Határozati javaslatot olvasott fel, mely a mostani kiélezett helyzetért ép úgy felelőssé teszi a magyarság, mint a románság vezetőit. Javasolta, hogy a transzylvániai magyarság a romániai és magyarországi demokrata mozgalmakkal való közeledésben keresse a megbékélés útját.

Kacsó Sándor beszéde alatt, de főként határozati javaslatának felolvasása után olyan hangulat nyilvánult meg, amiből arra lehetett következtetni, hogy Kacsó előadásának és határozati javaslatának szellemével a tanácskozáson megjelentek nagy többsége nem azonosítja magát. Rövid szünetet tartottak, majd Becsky István indítványozta, hogy a gyűlés Kacsó Sándornak úgy előadását, mint határozati javaslatát ne fogadja el. A román nép és magyar kisebbség közeledésének és megbékélésének kívánsága és fontossága miatt azonban új határozatot hozzon, amelyet egy szűkebbkörű bizottság szövegezzon meg.

Kacsó ezután bejelentette, hogy

nem ragaszkodik a határozati javaslat-hoz, mert úgy az előadást, mint a határozati javaslatot a maga egyéni megnyilatkozásának tartja.

Ezután Becsky javaslatára a gyűlés bizottságot küldött ki, hogy új határozati javaslatot szövegezzon. A bizottság tagjai: Kacsó Sándor, Petrovay Tibor, Asztalos Sándor, Albrecht Dezső, Arvay Árpád, Dániel Árpád, Becsky István, Balogh Edgár és Nagy István. A bizottság a legnagyobb egyetértésben dolgozott és rövidesen új határozati javaslatot hozott a gyűlés elé. Ez a következő:

1. A középeurópai magyarság egyetlen nyelvi és kulturális közösséget képez, melynek a romániai magyarság is alkotórésze.

2. A romániai magyarság kisebbségi sorsba kerülése óta mindig tanujelét adta hogy eléget tett állampolgári kötelességének.

3. A román nép és a romániai magyar-

ság közötti békés együttélésnek mindenkéltől álló feltétele az, hogy az állam biztosítsa a magyarság népkisebbségi jogait, úgy is, mint állampolgársági egyedeknek, úgy is, mint nemzeti közösségnek.

4. A romániai magyarság és annak itt összegyűlt ifjai a román néppel való testvéri egyetértés és megbékélés szükségességét vallja és ennek megteremtésére őszinte készségét és tiszta szándékát hangoztatja. Teszi ezt annál is inkább, mert meggyőződése szerint a román és magyar népre a Duna medencében magasabbrendű közös hivatás vár.

5. A „Vásárhelyi találkozó“-n összegyűlt fiatalság egy szabadságot szerető nép nyíltságával fordul a nemzeti álmaiban beteljesült és Alba-Iulia magas szelleméhez fel-emelkedni tudott román néphez és irányítóihoz, hogy az élet- és emberi-jogokért küzdő magyarság számára találja meg azt a módot, amely a lelki kibéküléshez, egymás becsületes megértéséhez vezet és a történelmi egymásrivaltságból élő magyar nép számára a szabad testvéri együttélés lehetőségét megteremti.

A határozati javaslat lelkes és egyhangú elfogadása után az elnöklő Tamási Áron emelkedett szólásra. Tamási utalt a pillanat ünneplés hangulatára és egyben köszönetét tolmácsolta Kacsó Sándornak azért a férfias magatartásáért, mellyel az ő egyéni véleményét minden vita és fenntartás nélkül alávetette a többség véleményének.

A tanácskozás többi anyagáról csak akkor fogunk részletesen beszámolni, ha a határozati javaslatok elkészültek és a gyűlés hétfőn délután meghozza az összefoglaló határozatot.

Kétszázmillió leire emeli részvénytőkéjét az Erdélyi Bank

A betétállomány nagyarányú megnövekedése és a többi üzletágak fejlődése teszi szükségessé a saját tőkék szaporítását. Bucurestiben bankpalotát épített az Erdélyi Bank

A gazdasági válság úgy a hivatalos, mint a magángazdasági körök megállapításai szerint Romániában véget ért. Külkereskedelmi mérlegünk és az állami költségvetés milliárdos fölöslegeket mutatnak. Az ipari és mezőgazdasági termelés fellendülése a bankok számára is kedvezőbb konjunktúrát teremtett. A hitelszervek reorganizációja azonban nem tudta követni a tempót és csak egyes jól megalapozott és a válászevegekben is szolvensnek bizonyult bankok számára keletkeztek üzleti lehetőségek. Ebbe a kategóriába kell soroznunk az ország egyik vezető pénzintézetét, az Erdélyi Bankot is, amely 120 millió részvénytőkéjét 200 millió leire emeli.

Románia pénzintézetei között az Erdélyi Bank egyike azoknak a keveseknek, amelyek a legeulyosabb válsághónapokban is — a legpontosabban teltek eléget kötelezettségeiknek és olyan időben is folytatták hitelnyújtási tevékenységét, amikor erre Romániában csak alig egy-két bank volt képes. Az Erdélyi Bank ilyen arányú teljesítőképességével magyarázható, hogy a leghamarabb nyerte meg a nagyközönség bizalmát, amit a betétállományának hatalmas arányú megduzzadása és általában a bank mérlegadatai igazolnak.

Az 1937. június 30-iki félévi mérlegben már egymilliárd 115 és fél millió lejt kitevő betétállomány szerepel, az augusztus végi havi kimutatásban a betétállomány már megközelítette az egymilliárd 200 millió lejt.

Ugyanígy arányban fejlődtek a bank egyéb üzletágai is. Ily nagyarányú fejlődés mellett a 120 millió lejes részvénytőke már nem arányos.

Az Erdélyi Bank tőkeemelési híre nagy feltűnést keltett Románia bankköreiből, főleg azért, mert az utolsó hét évben Romániában az első

eset, hogy bank tőkét emel. Növeli a tőkeemelés jelentőségét az a tény is, hogy ez esetben nem kényszerű tőkeszaporításról, vagy tőkekonstrukcióról van szó, hanem normális tőkeemelésről, amikor is az Erdélyi Bank készpénzben 80 millió lejt új tőkéhez jut azoktól a főrésztvényesektől, amelyeknek nem okoz nehézséget ekkora tőkének az Erdélyi Bankhoz való befizetése, ismerve az Erdélyi Bank kitűnő üzleti politikáját. Ez utóbbit igazolja az is, hogy az Erdélyi Bank vezetősége az utolsó tíz év alatt országos jellegűvé fejlesztette a bankot, a hiteléletben fontos tényező lett nemcsak Clujon és ama ardeali és banati városokban, ahol fiókjai működnek, hanem Bucurestiben is, ahol a főtelep 64 tisztviselővel dolgozik.

Az Erdélyi Bank igazgatósága legutóbbi ülésének határozata alapján a bank rendkívüli közgyűlését október 7-re hívta egybe Bucurestibe. A rendkívüli közgyűlés első napirendi pontja a részvénytőkének 120 millióról 200 millióra való felemelése és ennek megfelelően az alapszabályok módosítása. A tőkeemeléshez a Legfőbb Banktanács már megadta az előzetes engedélyt. Az újonnan emészionálandó 100.000 darab 500 lejt névértékű új részvényt a bank vezetősége 2:2 arányban a régi résztvényeseknek ajánlja fel. A bank főrésztvényeseinek előzetes hozzájárulása alapján a tőkeemelés sikere biztosítva van.

Az Erdélyi Bank tőkeemelése következtében újabb hatalmas arányú fejlődés előtt áll a pénzintézet bucuresti főtelepe, amelynek helyiségei már most is szűknek bizonyulnak. Éppen ezért az Erdélyi Bank vezetősége a főváros banknegyedében, a főteleppel szemben levő, Str. Ion Ghica 7-9. szám alatti ingatlanokat megvásárolta, ahol bankpalotát épített a bucuresti főtelepe számára. A bucuresti bankpalota építkezési munkálatai már a tavasszal megkezdődnek.

Franco tábornok csapatai elfoglalták Covadongát, a „szent várost“

Salamancából jelentik: Az asturiai frontszakaszról nagy nemzeti győzelmet jelentenek. Covadonga végleg a nemzetiek kezére került. Covadonga városa az asturiai hegyek között fekszik és a spanyol nép valósággal szent városnak tartja. A városban számos régi emlék van még a mórok elleni harcok idejéből.

A „Pitvar“ háziipari szövetkezet az oradeai árumintavásáron

Mint ismeretes, az oradeai Kereskedelmi Csarnokban az idén is megrendezik a mindig nagysikerű áruminta-vásárt, amely 7-én, csütörtökön nyílik meg. Az árumintavásár egyik érdekessége lesz a „Pitvar“ háziipari szövetkezet részvétele, amely a Székelyföld színét, fantáziagazdagságát tárja a közönség elé. Felvonnak a „Pitvar“ sátraiban a székely varrottasok, a műbutor és bórdíszművek. Vass Áron remek állatszobrai s mindaz a sok gyönyörűség, amit a székely lélek és kézügyesség, leleményesség és az öröklött művészi érzék létre tud hozni.

A „Pitvar“ kiállítása eseménye lesz a Csarnok árumintavásárának s a megnyitás fényét emelni fogja az is, hogy dr. gróf Bethlen Lászlóné, mint a „Pitvar“ szövetkezet elnöknője, személyesen is meg fog jelenni.

Egyébként a „Pitvar“ kiállítási anyagára még részletesen visszatérünk.

A barcasági katolikus tanítók gyűlése

Sft.-Gheorghie. Saját tud. A barcasági espereskerület Sft.-Gheorghen a zárdaiskolában gyűlést tartott, amelyen a tanítóság csaknem teljes számban s a kerületi papság is nagyrészen megjelent. A gyűlésen jelen volt Szentkereszty Béla báró képviselő is, mint a keresztény iskolatanács világi elnöke, akit a jelen voltak lelkes ünnepléssel fogadtak.

Dr. Szalay Mátyás esperes-tanfelügyelő megnyitójában a tanítóság krisztusi küldetéséről beszélt és főképpen arra buzdította a tanítókat, hogy hivatásuk odaadó teljesítésével még nagyobb megbecsülést és tiszteletet szerezzenek a katolikus nevelés ügyének. Petres Dénes baróti tanító jól sikerült mintatanítást tartott a VI. oszt. leány növendékek részére. Nagyon érdekes volt a mintatanítás sokféle szempontú bírálata, melyben 8 tanítónő és tanító vett részt.

Meizel Rezső braşovi igazgató magasra fokozta az érdeklődést pedagógiai előadásával, melyben a tanítás anyagának jellemfejlesztő etikai alkalmazását mutatta be elméleti és gyakorlati módon. A gyűlés elhatározta, hogy hasonló beállítású előadásokat fog a jövő gyűléseken is tartani.

Ezután valamennyi iskola beszámolt a beíratás tapasztalatairól, megtárgyalták az iskolai szövetkezet, a szülői értekezletek és a gyermekkorosok kérdését. Dr. Szalay Mátyás esperes rendeleteit. Ugyancsak az ő indítványára azt az érdekes és fontos határozatot hozta a gyűlés, hogy a kerület tantestületének minden tagja köteles a tavaszi gyűlésre egy szabadon választott tárgyat írásban kidolgozni. A bírálóbizottság tagjait az esperes-tanfelügyelő mellett Meizel Rezső és Zakariás Erzsébet braşovi tagokból állították össze.

A nagysikerű gyűlést a pápai himnusz zárta be.

Az élet bölcsesség könyve!

Az önfegyelmzés művészete

Írta: Dr. Baudouin tanár.

Ara 110 lei.

Kapható: könyvosztályunknál.

„Jugoszlávia körül kiderült a láthatár“

— mondotta Stojadinovics

Beszélt a magyar-jugoszláv viszonyról is

Belgrádból jelentik: Stojadinovics miniszterelnök vasárnap Venizában beszédet mondott.

— Hazánk körül a láthatár — mondotta, — az utóbbi években szerencsésen földerült. Keleti és nyugati szomszédainkkal létrejött a megértés és most kilátás van reá, hogy északi szomszédunkkal, Magyarországgal is megegyezünk.

Országos frontharcos találkozó a magyar fővárosban

Francia, német és osztrák kiküldöttek is jelen voltak az ünnepségen

Budapestről jelentik: Vasárnap nagy ünnepélyességgel zajlott le Budapesten az országos frontharcos találkozó, amelyen 38 ezer frontharcos és számos külföldi kiküldött vett részt. A Hősök Terén Takács-Tolvay gróf megnyitotta az ünnepséget, majd Bornemissza ipariügyi miniszter a kormány nevében mondott beszédet. Hangoztatta, hogy a kormány is frontharcosokból áll, akik szívükön viselik bajtársaik sorsát. Ez a találkozó legfőbb bizonyítéka volt a frontharcosok békeszándékának.

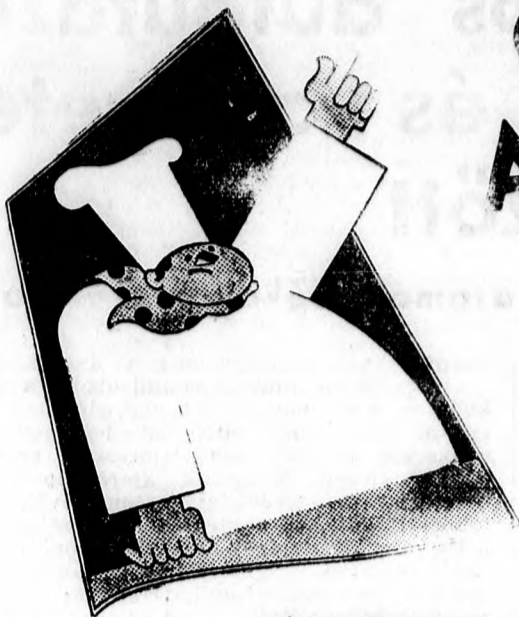
Ezután a kiküldöttek megkoszorúzták a Hősök emlékművét. Német részről Koburg-Gotha Fülöp herceg, francia részről Marcel Herand volt miniszter, osztrák részről Kainz nyugalmazott vezérőrnagy helyeztek koszort az emlékműre. Kertész Elemér alelnök beszéde után az előkelőségek Röder Vilmos honvédelmi miniszter vezetésével a Köröndre vonultak, ahol a frontharcosok díszmenetben sorakoztak fel előttük. Délután Röder Vilmos teán látta vendégül a frontharcosok vezetését és a külföldi kiküldötteket. Kijelentette előttük, hogy a frontharcos törvényt mielőbb tető alá hozza.

Az országos frontharcos találkozó ünnepségei este értek véget a Hősök terén, ahol kioltották a kegyeleti fátylát és elfújták a takarodót.

Elfogták a párizsi bombamerénylet egyik tettesét

A merénylő Katalóniából jött és előzőleg a néppront oldalán harcolt

Párizsból jelentik: A szeptember 11-én, a Francia Gyáriparosok Országos Szövetségének épületében elkövetett bombamerénylet egyik tettesét a rendőrségnek sikerült elfognia. Az a gépkocsivezető, aki a tetteseket a helyszínre vitte, pontos személyleírással szolgált. Elmondta, hogy négy férfit vitt a merénylet színhelyére. A leírás alapján a tettesek egyikét, Aldo Fiamberti 37 éves anarchista olasz állampolgárt hosszas hajszá után egy nőismerőse lakásán elfogták. Fiamberti vasárnap egész napon át tartó kihallgatása során rendkívül cinikusan viselkedett és még személyi adatait illetően is megtagadott minden felvilágosítást. A rendőrség megállapította, hogy Fiamberti augusztus 30-án érkezett Katalóniából. Ezt megelőzően a nemzetközi brigádban harcolt a spanyol néppront oldalán. Fiamberti eleinte tagadta, hogy részt vett volna a merényletben, de a taxisofőr, akivel szembesítették, határozottan felismerte. Az egyre több tárgyi bizonyíték sulya alatt az anarchista merénylő a késő éjszakai órákban megtört és kijelentette, hajlandó valamást tenni, de csak akkor, ha kihallgatásánál ügyvéd is lesz jelen.

Tudja-e
Ön, mi az
ARAGAZ?

Az „ARAGAZ” emelyet ezelőtt „Shellgas” néven árusítottak, egy gáznemű tüzelő anyag, szondagázból állítják elő és alacsony nyomás alatt csepfolyóssá teszik. Az „ARAGAZ” nem mérgező és nem robban.

Az „ARAGAZ” nagyon egyszerűen szerelhető fel, nincs szükség semmi nemű vezetékre, órára, és a lehető lealkalmasabban kezelhető.

Az „ARAGAZ” szagtalanul ég, nem füstöl és az edényeket tökéletesen tisztán tartja.

Az „ARAGAZ” erősen lezárt acéltartályokban, a megrendelőnek azonnal házhoz lesz szállítva.

Gazdaságossága, tiszta, kényelmes, időmegtakarító kezelési módja, állandó zavarmentes működése ideális konyhai és fürdőszobai fűtőanyaggá teszik az „ARAGAZ”-t, ezenkívül kitűnő világító anyag és számtalan ipari célra is felhasználható

RÉSZLETEZESÉK ÉS KÍSÉRLETTEL

KOMLOS Testvérek

Oradea, Str. Nicolae Iorga No. 13.

NEM HIÁNYOZHAT EGY HÁZTARTÁSBÓL SEM

ARAGAZ

Kinai banditák fogságából repülőgépen menekült két német pilóta

Budapestre leszálltak, ahol elmondották menekülésük izgalmas részleteit

Budapestről jelentik: Szombat este a Luftansa egyik repülőgépén Budapestre érkezett Grablens báró, a Luftansa műszaki igazgatója, Untuch kapitány, a sebességi világrekorder és Kirchof kapitány, a németek legjelesebb rádiótisztje. Mindhárman

egyenesen Kinából jöttek, ahol öt héttig voltak foglyai egy rablóbandának.

A három kitűnő pilóta a Luftansa megbízásából repült a Távol-Keletre, azzal a megbízatással, hogy állítsa be a német—kinai utasforgalmat. A Bamir fennsík egy oázis mellett a pilótáknak kényszerleszállást kellett végeznük. A leszállott pilótákat azonban a kínaiak géppuskatűzzel fogadták. A gép erősen megrongálódott, menekülni nem lehetett, a három

pilóta fogságba esett.

Már négy hete voltak a kínai banda foglyai, amikor egy szomszéd ellenséges banda támadta meg az őket fogvatartó kínai bandát.

Végig kellett nézniök az elfogott ellenség lemezárslását és nem volt elég, amit eddig szenvedtek, hanem még azzal is fenyegették őket, hogy mindhármat kivégzik. Végül sikerült a banda alfőnökét engedékenységre bírni, aki megengedte, hogy az időközben csaknem teljesen elpusztított gépüket rendbehozzák. Ugy, ahogy sikerült is üzemképessé tenni a motort, de csak Kabulig repülhettek. Itt a gép végleg felmondta a szolgálatot. Bevárták a Luftansa mentőgépét és ezzel kétszeri közbeeső leszállással Budapestre repültek.

Marjalaky Tibor riportja:

Viszontagságos autóutazás erdők, bércek és vadligetek között

Miben különböznek egymástól a román, székely és szász falvak

Munka után édes a nyugalom — mondja a közmondás — ezzel szemben mégis azt bátorodom állítani, hogy akkor is édes a nyugalom, ha az embert reggel 5 órakor, amikor éppen a másik oldalára akar fordulni, Oradeán kiverik az ágyából és az estebédjét már a borseci fenyvesek között tölti el.

Ne gondoljanak olvasóim valami amerikai izű emberrablási históriára, mert saját jószántomból, ha nem is repülőgépen, de elég veszedelmesen száguldó paripán — a Magyar Lapok gépkocsiján változtattam meg ilyen rövid idő alatt tartózkodási helyemet.

Nem másról van szó ugyanis, mint arról, hogy szokásos évi körútjára igazgató urunk a kiadói hivatal rózsáskezdői képviselőjén kívül szükségesnek tartotta magával cipelni szerény személyemet is, mondván: „Az ilyen ifjonek új-

dondásoknak szükségeltetik a tapasztalás”.

Hát igazán nincsen semmi okom a panaszkodásra, mert már az első negyedórán tapasztaltam, hogy százkilométeres sebességgel haladó gépkocsin nagyon nehéz folytatni az abban-hagyott alvást. Négusnak keresztelt gépkocsi-vezetőnk, aki egyébként katonai éveit a repülőknél töltötte, az oradea-cluj-i útszakaszon tett hiábavaló kísérleteket arra, hogy önbizalmamat megcsappantsa. Néhány nappal ezelőtt ugyanis egyik kedves belső munkatársunkat ugyanezen az útszakaszon többmentes tengeribetegségbe kergette és nem akarta elhinni, hogy szerénységemet is nem fogja érezni hasonló végzet. Közéretemben való bizalma azután még jobban megerősödött, amikor a kincses város előtti pihenőnél a legjobb étvágygal ettem el előle a sonkásszeleteket.

A kincses várostól Reghinig egy füttyszó alatt

Nem lévén semmi dolgunk az ősi városban, Mátyás király szobrának csak a robogó autó üvegén keresztül küldhettem üdvözlőmet. Percek alatt elhagytuk a várost és Négus a több mint száz kilométeres cluj-reghini útszakaszon csillogtathatta pilótai tehetségét.

Egymás után maradtak el mögöttünk a székely, román és szász falvak jellegzetes faházai. Bihari szemmel így rohanás közben is meg lehetett látni, hogy sokkal csinosabbak, ötletesebben, díszesebben épültek ezek a faházak, mint a mi jellegzetes falusi vertfalas nádtetejű házaink. Igaz, hogy a fával sokkal gyorsabban és csinosabban lehet dolgozni, mint a földdel. Gémeskút is van itt minden házbán, azonban sokkal kisebb méretűek, mint a mi alföldi „árva szűnyogaink” és az udvar legfőbb helyén, a házak előtti kis virágoskertben állanak. Sőt láttam olyan kútat is, amelyiknél csak maga a kút állott a keskeny kis kertben és az egyensúlyozódó gerendát tartó oszlopot kívül az utcán ásták le.

Oly könnyű megkülönböztetni a román, magyar és szász falvakat egymástól. A román falukban hatalmas gyermekeereg áll sorfalat és mint a jobboldali pártok és tanítók jónévteljei, a mostanában divatos karfelemeléssel üdvözlik az előttük elporzó gépkocsit. A székelyeket házukról, cifra kapukról és tiszteletteljes kalapemelésükről lehet megismerni. A sötétrefestett, félemeletszerű padlásos, elől lecsapott tetejű házak, szász lakókról tanuskodnak.

Az alföldhöz és a hajlottható szőlősdombokhoz szokott bihari szemem szinte mohón falja az út természeti szépségeit, a komolyan sötétlen csillogó patakokat, a fenyővel borított távoli hegy-csúcsokat és a kaszálók félelmetes madárijesztőt a karón száradó szénát.

Most mind sűrűbbé válnak a magastetejű szász házak, mind több járművel, gyalogossal találkozunk és nemsokára Reghinben érdeklődünk a plébánia után a hatalmas kiterjedésű főtér elején álló forgalmi rendőrtől. Az esőtől is véletl kőtalapzaton álló rendőr erősen szécsos román nyelven ad szíves útbaigazítást. Itt néhány órahosszaig időztünk és elég alaposan megismerhettem a várost. Nem rossz májúságból, mondem, de csalódtam, mert nem taáltam olyan rendet és tisztaságot, amilyet a szász városokról híresztelnek.

A város nevezetességei után kutatva s a jellegzetességeket keresve megtudtam, hogy ide küldik szemérméket tanulni a rossz iparosokat. Ugyanis a közszáj szerint az egykori szászregeni ács csak úgy szemérmétkkel olyan ajtót szabott, hogy az előre leásott oszlopot még néhányszor odébb kellett átültetni.

Másik nevezetessége a városnak a katonaság. Annakidején az érdemes választópolgárság általános óhajára katonaságot kért a város. Hosszas küldöttségkeskedés, killincselés után honvédek akartak küldeni a város nyakára. Ez a fegyvernem, azonban nem tetszett a civiseknek és közösöket kértek. Odafönn azután megdühödtek

a nagy válogatás miatt és küldtek a szászregenieknek egy néhány tucat katonát, de csak amugy fából kifaragva. A városház padlásán szállásolták el a „polgárőrséget”, akik azóta azután még mindig a padlásos porosodnak.

Mint minden transzilvániai városban, itt is a krumpliköves járda dominál. A szászregeniek házuk előtt sávnak találták ezt a járdanemet és portulácska magot hintettek el a kövek közé. Így azután apró kis kedves virágok, a köves helyet kedvelő portulácskák színesítik, tarkítják a különben egyhangú, csendes utcák krumpliköves járdáit.

Nem volt megvetnivaló szászregeni élmény, az az olcsó fatányéros sem, amit igazgató úrnk jóvoltából délután 4 órakor megebedtünk. A fatányéros és a csomagjaink közül kihálászott hosszúnakú üveg tartalmával megerősítve folytattuk azután útunkat a fatermelővidék központja, Toplita felé.

Ennek a városkának jellegzetes aszfaltot helyettesítő fapallóin alig kopogtunk végig néhányszor és alig töltöttük meg az üres cigarettatárcákat, már meg is indultunk első éjszakai szállásunkra, Borsecre.

(Folytatása következik.)

A halál figyelmeztet az országutakon...

Az északamerikai Arkansas államban az országutakon a képünkön látható halálfejes alakok figyelmeztetik a gépkocsi-vezetőket, hogy a sebes hajtás milyen veszedelmes. A halálfej koponyája éjszaka ki is van világítva s mióta ezt a figyelmeztető figurát alkalmazták, kevesebb baleset történt.

* Heves bőrvizsketésnél és csalánkiütésnél a gyomor és a béltraktus reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizsel feltétlenül kitisztítandó! Az orvosok ajánlják.

Fennállásának tíz éves jubileumát ünnepelte a satumarei római katolikus Legényegylet Énekkara

Satumare. Saját tud. A félszázados multa visszatekintő satumarei Kolping Legényegylet kebelében működő dalárda vasárnap a keresztény magyar közönség és a testvéregyesületek élénk érdeklődése mellett ünnepelte fennállásának tízéves jubileumát.

A dalárda tagjai a székesegyházban reggel kilenc órakor ünnepi főpapi szentmisét hallgattak és közös szentáldozáson vettek részt.

Délután 11 órakor diszközgyűlés volt a Legényegylet nagytermében. Merlák Ferenc, az egyesület egyházi elnökének vezetése mellett. A dalárda énekmegnyitója után Merlák Ferenc emelkedett szólásra. Elmondta, hogy ott volt a dalárda bölcsőjénél s a legnehezebb időben valószínűleg meg azt, amit negyven éven át sokszor próbálkoztak megteremteni: a legényegyleti dalárdát. Közös akaratban tömörültek a vágyak, mert érezték, hogy lelküknek szárnyat kell adni, a dal szárnyát, hogy azzal röppenjen a magasságos Isten felé. Az egyházi ének és a magyar dal szépségének ápolása a hivatásuk, amit egy évtizeden át eredményesen szolgáltak. A dalban kétszer imádkoznak és áldoznak a faji szeretet oltárán.

Brendli József segédlelkész, a dalárda egyházi elnöke költői hasonlatokban pompázó beszédben mutatta meg a dal, az Istent dicséret és nemzeti érzéseket ápoló magyar dal lényegét és leszögezte, hogy dal nélkül nem tud élni a magyar. Wiesler Egyed karnagy a kis csapat tízéves működését ismertette. A dalárdát Szűcs József és Merlák Ferenc egyházi elnök hozták össze s az ő lelkesedésük adta a munka első lendületét. Az utóbbi években segélyalapot létesítettek a tagok anyagi bajainak enyhítésére. Átlagosan huszonhét ember jelennek meg a nyilvánosság előtt s ezenkívül ott vannak minden nagyobb temetésen.

A terjedelmes titkári jelentés után felolvasták Fiedler István megyéspüspök atyai hangon írt üdvözlő levelét, amelyben imádságos munkára és kitartó igyekezetre inti az ünneplő dalárdát.

Merlák Ferenc bejelenti, hogy a dalárda tízéve működő tagjai diszközlevéllel tüntetik ki s' elsőnek Wiesler Egyed karnagnak adja át a díszes kivitelű oklevelet. Fekete János, a dalárda „János bácsija” meleg szavakkal köszönti Wiesler karnagyot, aki fardhatatlan munkával biztosította a dalárda létét.

Diszközlevelet kaptak még Fekete János, Grenzner Gábor, Dorka Pál, Czeltner Jenő, Fekete Mihály, Pofok László, Tolmács Ferenc, Czumbil Ferenc, Spanek István, Abrudán János, Mátyás Miklós, Lánckzy Antal.

Boros Jenő református esperes a daloskerület nevében üdvözlö az ünneplő dalárdát. Kijelenti, hogy tíz év a mindenséghez arányítva egy pillanat, emberek és közösségek életében pedig az az idő, amikor az ember vagy a közösség életvalósága dől el benne. Örömmel üdvözlte annakidején a dalárda megalakítását és most nagyobb örömmel köszöntik, mert bebizonyította életvalóságát. A Legényegylet dalárdája kettős célt szolgál: dicsőíti az örökkévaló Istent és ápolja a magyar dal szépségét.

Dr. Tóth János a Polgári Társaskör Dalárdája, Szakáll Ferenc az Iparos Otthon Énekkara, Gyüre Lajos a Református Dalegylet, Saja Sándor karnagy a Németi Ref. Dalárda, dr. Banner Antal a Hildegárda Énekkar és Bottyán Istvánné a Székesegyházi Énekkar nevében köszöntik a jubiláló dalárdát. Terge László, a dalárda első ügyvezető elnöke kijelenti, hogy az általuk elvetett mag termékeny talajra hullott s ezt a ma bizonyítja legjobban.

A közgyűlés bezárása után dr. Südy Tibor ügyvéd javaslatára elhatározták, hogy a diszközgyűlésről táviratilag üdvözlök dr. Incedy-Joksmán Ödönt, a Magyar Dalosszövetség országos elnökét.

Délután hat órakor a Cecel egylet nagytermében művészeti műsor és táncmulatság zárta be a Legényegyleti Énekkar életében határkövet jelentő jubileumi napot.

(—bl—)

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hétoldos: Egész évre 600, félévre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 lejt.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 30 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felöltszerkesztő: PERÉDI GYÖRGY
Cluj-i szerkesztő: **Dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.
Csekk válaszbelételes magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Délnyugati, nyugati szél, változó felhőzet, helyenként eső, a hőmérséklet nem változik lényegesen.

A JUGOSZLÁV KIRÁLYNÉ MAMAIA-FÜRDŐN ÜDÜL. Bucuresti. Saját tud. *Marioara* jugoszláv királyné tegnap Constantaba érkezett, majd Mamaia fürdőt látogatta meg.

BUCURESTIBEN IS MEGÜNNEPELTÉK A BULGÁR KIRÁLY TRÓNRALEPÉSÉNEK ÉVFORDULÓJÁT. Bucuresti. Saját tud. *A bulgár király trónralépésének 19 éves fordulóján „Te Deum” volt a bucuresti bulgár iskolák-pólnában, utána pedig fogadás a bulgár követ-ségen. Ezalkalommal Kiroff bulgár követ azon meggyőződésének adott kifejezést rövid nyilatkozatában, hogy a bulgár-román viszony kedvezően fog alakulni a béke közös érdekében.*

Eljegyzés. Dr. Höfflinger, detai születésű mérnök, a bucuresti „ARAGAZ” részvénytársaság inspektora, eljegyezte Koch Mihály jimboliai malomigazgató leányát Katicát.

Plébánosi jubileum. Dorobantiról jelentik: Kerületi paptársai és ünnepi számban megjelenő hívei körében ünnepelte Hodács Ágoston, okl. hittanár, tb. esperes, a közismert egyházi író dorobanti-plébánoskodásának 25. évét, szeptemberben utolsó napján. A hálaadó istentiszteletet a jubiláló plébános tartotta, míg az ünnepi szentbeszédet Takács János kerületi paptárs. Az istentisztelet után az üdvözlők keresték fel a népszerű lelképásztort. Délben az ünnepelt vendégül látta a kerületi gyűlésre megjelent paptársait, a hivatalos kiküldötteket és a határon túlról megjelent rokonait.

BADOGLIO HORTHY KORMÁNYZÓ-NÁL. Budapestről jelentik: *Badoglio marsall leányával, Mariával vasárnap Horthy Miklós kormányzó vendége volt villásreggelin.*

Badoglio herceg Horthy Miklós magyar kormányzó meghívására részt vesz a gödöllői vadászon. Hátfőn délelőtt Horthy Miklós gépkocsin a Duna-szálloda elé hajtatott, ahol Badoglio herceg lakik és együtt utaztak ki Gödöllőre.

REVOLVERES MERÉNYLET VARSÓ FŐUT-CÁJÁN. Varsóból jelentik: *Vasárnap délelőtt vakmerő merényletet követtek el a lengyel fővárosban. Egy robogó autóból a legforgalmasabb utcán több revolverlövést adtak le ismeretlen tettesek Ryck nemzeti párti politikusra. Két golyó talált és Ryck súlyosan megsebesülve, eszméletlenül esett össze. A merénylők elmenekültek.*

CSÁSZÁR ELEMÉR LESZ A PETŐFI TÁRSASÁG ELNÖKE. Budapestről jelentik: *Pekár Gyula halálával megüresedett a Petőfi Társaság elnöki tisztsége. Az elnökségre Császár Elemér egyetemi tanárt, a kiváló magyar történettudóst kérték fel és ő azt vállalta is. Az elnökválasztás december elején lesz.*

Meghalt a veszett kutya egyik áldozata. Odorheiu. Saját tud. Néhány héttel ezelőtt hírt adtunk arról, hogy Odorheiu városban veszett kutya garázdálkodott, amely kilenc egyént márt meg. A megharapottak egyike volt a 21 éves Rottmann József mészárossegéd is, aki az Orbán-testvérek üzletében volt alkalmazásban. A fiatal ember az eset után szintén a cluj-i Pasteur-intézetben volt kezelés alatt, ahonnan a múlt héten tért haza szüleihez, I. G. Ducara. A szülei háznál aztán pénteken váratlanul elhunyt, valószínűleg valami rendkívüli komplikáció következtében. Óriási részvételt temették el.

DIONISIE MITROPOLITA VISSZATÉRT VARSÓBA. Bucuresti. Saját tud. *Dionisie varsói mitropolita Cernautiban tett látogatása után elutazott az országból.*

Ujfalussy Sándor halála. Ujfalussy Sándor ismert aleksi ügyvéd, Budapesten, egyik ottani szanatóriumban szombaton délután hosszas betegség után meghalt. Ujfalussy halála híre országos közérdeklődést keltett, mert a rendkívül agilis férfi tevékeny tagja volt a Magyar Pártnak is. Több ízben tagja a megyei törvényhatóságnak és egy 4 legutóbbi nyári megyei tanácsválasztáson is bejutott a választott tanács tagjai sorába a magyarpárti listán. Tanácsbírója volt a bihori református egyházmegyének s szava az egyházmegye közgyűlésein mindenkor súlyosan esett latba. Mint magánember sokat olvasó és a magyar irodalomért rajongó férfi volt. Szombaton a megyei állandó választott tanács ülésén Barnutiu elnök tanácsstagársai nevében, Avram Nicolae vezértitkár pedig a prefektúra tisztviselői nevében parentálta el Ujfalussy Sándort. Halálának hírére a megyeházára is kitéztek a gyászlobogót. Az elhunytat autón szállítják haza Alesdre, ahol temetése kevéden délután fél négy órakor fog végbemenni.

GAMELIN TÁBORNOK ÜNNEPIES FOGADTATÁSA BUCURESTIBEN. Bucuresti. Saját tud. *Gamein tábornok, a francia vezérkar főnöke tegnap délelőtt megérkezett Bucurestibe. Az északi pályaudvaron ünnepiesen fogadták. A hadügyminisztert Paul Teodorescu, a miniszterelnököt Sibiceanu kabinetigazgató képviselték. Jelen voltak még: Thierry francia követ, a francia kolónia tagjai s más előkelőségek. A fogadás után Gamelin Sichitiuval a városba hajtatott, akivel együtt látogatást tett a nagyvezérkarnál, majd fogadás volt a francia követségen, utána pedig ebéd, melyet Tatarescu rendezett. Antonescu is hazaérkezett tegnap és már résztvett a francia követségen volt fogadáson.*

A PALESZTINAI LAZADÁST MOSZKVAI ÜGYNÖKÖK SZIJTJÁK? Párizsból jelenik: A „Matin” jeruzsálemi értesítése szerint Moszkva ügynökei lázadást szítnak a palesztinai arabok körében. A muzulmán szakszervezetek általános sztrájkot terveznek. Jaffában a kommunista röpiratokat osztottak szét, amelyekben felkérésre szólítják fel az arab lakosságot. Huszonöt kommunista vezetőt letartóztattak. Bebizonyosodott, hogy ezek Moszkvából közvetlen utasításokat kaptak.

* Agyvértódulás, szívszorongás, nehéz légzés, félelemérzet, álmatlanság a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által — reggelenként éhgyomorral egy pohárral — igen sokszor gyorsan megszüntelhetők. Az orvosok ajánlják.

Gyanus körülmények között meghalt Budapest egykori vörös polgármestere. Ucsből jelentik: *Kerkovban gyanus körülmények között meghalt Biermann István, Budapest egykori vörös polgármestere, aki az ukrajnai vasutívek felhajtalmu vezetője lett. Biermann 1919-ben Budapestén életfogytiglani fegyházra ítélt kommunista üzemei miatt, később azonban kicserélték az oroszokkal. Mindig Kun Béla személyes hívei közé tartozott s az ő neve is szerepelt a gyanúsított Trockij-párti listán. Egy ideig letartóztatásban is volt, de ismét szabadlábra helyezték. Gyanus körülmények között bekövetkezett halálából — bár hivatalosan szívvelhűdést állapítottak meg — arra következtetnek, hogy eltették láb alól.*

Meggyilkoltak egy éjjeli őrt. Cluj. Saját tud. Hétfőn reggel a Sanatoriul utcában átlőtt mellette holtan találták Barta János éjjeli őrt. A rendőrség megállapította, hogy az éjjeli őri gyilkosság áldozata lett. A helyszínen lábnyomokat és bulakodás nyomait találták. A meggyilkolt családos ember, 3 gyermek maradt utána. A rendőrség széleskörű nyomozást indított.

GYÁRTÜZEK BUDAPESTEN. Budapestről jelentik: *Vasárnap délután két nagy gyártűz volt Budapesten. A Gyömrői-úton Fischer-Stern Pál pamut- és gyapjuipari gyárának szövőüzeme és raktára elhamvadt. A tüzoltás során Fischer-Stern igazgató és fia és egy tüzoltó megsebesült. A kár igen nagy. A tüzet valószínűleg rövidzárlat okozta. A másik tűz a Kőbányai-úton lévő Magyar Állami Gépgyár úgynevezett lyukasztó üzemében ütött ki. Az épület tetőzete leégett.*

Zürichi zárlat. Párizs 14.32 fél, London 21.57, Newyork 435.25, Brüsszel 73.32 fél, Milánó 22.93, Amszterdam 240.72 fél, Berlin 174.75, Bécs — echilling 79.80, Prága 15.23, Varsó 82.25, Belgrád 10, Bucuresti 325.

Vészjel a szervezetben

Zavaros vizelet biztos jele a húgyutak hűléses megbetegedésének. Idejében szedett Helmitol tabletták gyors gyógyulást biztosítanak és megszüntetik a fájdalmakat.

HELMITOL TABLETTÁK

„Bayer” készítmény.

Feljegyzések

Tíz esztendőes megjelenését ünnepli most egy folyóirat, melynek megjelenését húsz esztendővel ezelőtt nehéz lett volna elképzelni. A lap címe: *Nation und Staat*. Megjelenik Bécsben. Szerkesztője esztorzági német: Uexküll-Gyldenband báró, egykoron orosz nemeskadét, ki utolsó pillanatig híven állt őrt a cár előszobájában. Most pedig hasonló hűséggel szolgálja német népének tizenkét országba szerteszórt töredékeit: a német nemzeti kisebbségek ügyét.

A német lapot megelőzte időben a Magyar Kisebbség, mely ugyanerre a munkára vállalkozott a magyar nemzeti kisebbségek érdekében. Nem tudott, de nem is tudhatott azonban lépést tartani a német lap társával a rendszeresség, a nagy anyag, a tudományos felkészültség és a széleskörű elterjedés dolgában. A német alaposság és tudományosság ismét nagy munkát végzett. Rávetette magát a világháború egyetlen német „vivmányára”, a nemzetközi jog új gondolatára, a kisebbségek fogalmára. Elő és működő kisebbségi jogok még ehol sem működtek, amikor a jövődöbéli jognak egész rendszere már meg volt s úgy meredt a kisebbségek levegőtlen világába, mint az amerikai felhőkarcok vasváza a levegőbe. Az elméleti jogépítésnek ezt a folyamatát lépésről-lépésre végig kísérheti az, aki a *Nation und Staat* évfolyamait megőrizte. Bámulatos szellemi munka fekszik a kötetekben, melyben a németek mellett résztvettek magyarok, a szlávok s mindazok a népek, melyek ebben az új nagy problémában érdekelve voltak. Minden szempont érvényesült és szóhoz jutott itt, mely a kérdés megvilágítására alkalmas volt: történelmi tanulmányok a múlt hasonló jelenségeiről, bölcséleti értékek a kérdés eleminek lényegéről, törvénytervezetek és meghozott törvények szakszerű bírálatai, főként pedig a német kisebbségek életének éber figyelése, soruknak állandó számontartása. A külföldi németek bizonyára sokszor merítették biztatást és reményt annyi alapos és rendszeres munka láttán, mely az ő érdekükben folyt mindenekelőtt. Ebből az összehalmozott és szakszerűen feldolgozott anyagból azonban hasznos tanulságokat kaphattak más kisebbségek tollforgatói is, mert nem egyszer kínált párhuzamok megvonására, hasznos szembeállításokra kitűnő anyagot, melyhez e folyóirat nélkül talán sohasem jutottak volna hozzá.

A folyóirat célját és rendeltetését híven fejezi ki a címe: *Allam és Nemzet*. Annak a nagy, máig megoldatlan problémának megoldására vállalkozott, amit az államnak és a nemzetnek viszonya jelent, különösen akkor, amikor az állam és a nemzet nem jelenti ugyanazt a népet. Ennek a kérdésnek kimeríthetetlen anyagára ez a folyóirat, mely mindig a tárgyilagos igazság meggyőzően igyekezett haladni, amár ez gyakran nehéz probléma lehetett a szerkesztők számára. Hiszen a kisebbségek sorában nem is egy olyan nép szerepel, melynek, mint nemzetnek sokszor ellentétesek az érdekei a németekével, mint kisebbségeknek azonban mindig közesek.

(Skin.)

Öt milliárdot örökölt Amerikából egy Suceava-megyeli csizmadia. (Bucuresti). Buzăuban nemrégiben az a szenzációs hír terjedt el, hogy Bronislav Osmanovici szegény csizmadia 30 millió dollárt örökölt egy Amerikában elhunyt rokonától. Most az Amerikai Egyesült Államok román konzulátusa megerősíti az örökség hírét. Az örökhagyó Leopold Dembink, aki a suceava-megyeyi Bosanca községből vándorolt ki Amerikába, ahol hatalmas vagyont szerzett magának. A hátramaradt vagyont leltározása folyamatban van és a szerencsés csizmadia már a közeljövőben tulajdonosa lesz a körülbelül ötmilliárd lei értékű hagyatékának.

LEÉGOTT A PIRITMŰVEK BORSAI GYÁRTELEPE. Sighet. Saját tud. Pénteken reggel a piritművek maramuresmegyei Borsai községében levő gyártelepén tűz ütött ki. A tüzet I. Cuccá csendőrsparancsnok vette észre és a körzetben levő emberek segítségével több mint 3 órai megfeszített munka után sikerült a tüzet lokalizálni és eloltani. A bevezetett vizsgálat előző megállapítása szerint a tűz a gyár gépházában keletkezett, ahonnan rohamosan tovább terjedt. A kár meghaladja az egymillió leit, ami biztosítás révén megtérül.

TRAGEDIÁVAL VÉGZÖDÖTT A BICIKLISTÁK VADÁSZKIRÁNDULÁSA. Timisoara. Saját tud. Comlosul-Mare községben Bugariu István községbeli lakos vasárnap kerékpáron vadászatra indult, amelyre Bugariu Pacațianu Pantelemon falujabeli is elkísérte. A vadászatról szintén kerékpáron haladtak hazafelé. Pacațianu haladt elől, akit Bugariu követett. A fegyvere a kerékpárra volt csatolva. Amikor egy dombra igyekeztek felfelé, Bugariu fegyvere leoldódott a kerékpárról s a földre esett és elsült. A fegyver söréttel volt töltve és a szétcsapódó szilánkok a Bugariu előtt haladó Pacațianu fejébe hatoltak be. Pacațianu holtan zuhant le biciklijéről.

BOSSZUBÓL AGYONVERTEK ÉS LEFEJEZTEK EGY FALUSI PRIMÁRT. Bucuresti. Saját tud. A gorjmegeyi Grosera községben borzalmas gyilkosság történt. Hat falusi ember megtámadta a háza kapujában álló Aurel Groseranu primárt s botokkal addig verték, amíg az eszméletlenül a földre nem esett. Akkor fejszéssel estek neki, lefejezték s a csonka tetemet és a fejet messze dobták a háztól. A gyilkosság oka ellenségeskedés a primár és a falusiak egy része között. A tetteseket letartóztatták.

FELHÍVÁS. Az oradeai „Építőiparosok Szövetségének” vas- és fémipari szindikátusa felhívja tagjait, hogy f. hó 5-én, kedden este 8 órakor szövetségünk iroda- és póthelyiségében tartandó szindikátusi gyűlésen megjelenni szíveskedjenek. *Elnökség.*

A SZINHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYEI:

— **Delila, Premier ma este.** Lázás izgalommal készül a színház kiváló prózaírója együttese Molnár Ferenc legújabb és legragyogóbb vigjáték újdonságának, a Delilának ma esti premierjére, melyet a budapesti Vígyszínházzal egyidejűleg hoz színre a Thalia együttese. A Deliláról fölösleges minden dícsérő jelzőt használni, mert már a világsajtó és a közönség egyöntetűen meghatározták, hogy ez a vigjáték Molnár Ferenc életének egyik legszenzációsabb alkotása. A Thalia nálunk Szabados Árpád, a színház újonnan szerződött rendező rendezésében kerül színre Erényi Böske, Fényes Alice, Mészáros Béla, Nagy István, Tompa Sándor, Tóth Elek és Szabados Árpád rendezésében kedden, szerdán és csütörtökön este és szerdán és csütörtökön délután 5 órakor — mindenkor rendezés helyszíneivel.

— **Vartson idejében jegyet a színház legnagyobb szenzációjára a Delilára, mert ez a vigjáték a prózaíró együttes csúcsteljesítménye — és minden előadást zsúfolt ház fog végigélni.**

Nagy lényvel ülték meg a Josia-telepen Kis Szent Teréz névünnepét

Vasárnap feledhetetlen szép ünnepségben volt részük nemcsak a Josia-telepi híveknek, de Oradea Kis Szent Teréz tisztelet, lelkes híveinek. Kis Teréz névünnepét a szokásos fényes ünnepelték meg a Josia-i plébánia hívei. Az ünnepi nagymisé Molnár D. Kálmán prelátskanonok, püspöki helynök mondotta nagy segédlettel. Az ünnepi szentbeszédet dr. Tombory Béla plébános mondotta. A francia—román stílusban épült bazilika alakú templomban ezernyi hívő szorongott. Mise után rózsaszentelés és ereklyesókolás volt. Majd az ájtatos hívek százai sűrű sorokban tömörültek s a püspöki helynökkel az élen megindult a körmenet, amely megkerülve a templomot, Mária-énekeket énekelve érkeztek a plébánia helyére. Itt Molnár Kálmán vikárius megáldotta és lehelyezte az első téglát. A szertartás után Molnár preláts a hívekkel együtt imádkozott Fiedler István főpásztorunk áldozatkész jóságáért, aki már annyiszor bebizonyította Kis Teréz iránt tanúsított tiszteletét és hívei iránt érzett atyai szeretetét. A pápai himnusz éneklésével ért véget a lélekemelő ünnepség.

Délután a Kulturházban a telep óvodásai ügyes és eleven előadást tartottak. A sok kis gyermek éneke és szavalata könnyekig meghatotta a nagyszámú közönséget. A jólsikerült előadás összeállítását és megrendezését Lakatos Klári óvónő szakértelmét dicséri.

Oradeai kereskedő súlyos motorkerékpár balesete. Vasárnap délből történt Oradeán. Erdélyi István 32 éves, Plevnei-utca 1. szám alatt lakó kereskedő motorbiciklit robogott. Maniu Gyula uton. Az utstetten gyerekek játszadoztak és mire Erdélyi a motorkerékpárt hirtelen lefékezte, a gyors fékezés következtében Erdélyi a motorbicikli nyergéből kirepült, fejét az utstetten szegélyező kőbe ütötte és véresen terült el. A szerencsétlenül járt motorkerékpárost beszállították a kórházba. Állapota súlyos.

HAVONTA KÉTMILLIÓ GÁZVASZK. Londonból jelentik: Anglia felkészül a gázháborúra. Most már havonta kétmillió gázmaszkot készítenek különböző nagyságban. A gázálcokat mindenekelőtt az ország legfontosabb ipari és gazdasági gócpontjain halmozzák fel, amelyek ellen elsősorban várható légitámadás. Londonnak gázálcokkal való ellátása máris befejezettnek mondható, mert három hatalmas raktárban mintegy kilencmillió gázálcot halmoztak fel.

GÉPKOCSIK SÜLYOS KATASZTRÓFÁJA A PLOESTI ORSZÁGUTON. Bucurestiből jelentik: A ploesti-bucuresti műúton gépkocsiszerencsétlenség történt. Musics jugoszláv ezredes gépkocsin nagy sebességgel jött Plöesti felől és nekiment egy szekérnek, amelyen két részeg mészáros ült és amely szabálytalanul haladt vele szemben az úton. A két mészáros súlyosan megsebesült, szekertük lovuk tönkrement. Ugyanekkor érkezett oda Bucuresti felől Emanoil Harovics Bucuresti lakos autója, amely összeütközött az ezredes autójával s az árokba fordult. A gépkocsiban ülő Emanoil Harovics és felesége, valamint a sofőr súlyosan megsebesültek. Az árokba fordult gépkocsi benzintartálya felrobbant és az egész kocsi hosszú ideig lánggal égett. A sebesülteket a ploesti Schuller-kórházba szállították.

Temetések. Varga Domokos 47 éves munkásbiztosító pénztári tisztviselő temetése hétfőn volt. — V. sz. Gheorghe 53 sz. Man Elizabetha temetése tegnap volt. (Erdélyi „Concordia“.)

* Akinek gyakran fáj a gyomra és bélműködése renyhe, mája duzzadt, emésztése gyengült, nyelve fehéressárga, étvágya megcsappant, annak reggelente egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvíz csakhamar szabályozza a székletét, előmozdítja az emésztését, élénkíti a vérkeringését és megjavítja a közérzetet. Az orvosok ajánlják.

Hüllföldi sporteredmények

A Ferencváros legyőzte Ujpestet

Simán nyert a Hungária

Budapestről jelentik: A rangadó forduló általában a papírfornának megfelelő eredményeket hozott. Legkevésbé tartotta magát a papírfornához — maga a rangadó. A Ferencváros győzött — óriási formajavulással örvendeztetve meg híveit. Ha ezt a formát meg tudja őrizni a zöld-fehér csapat még három hétig, akkor meg növekedett reménységgel küldik Rómába, a KK-döntőre is.

Részletes eredmények a következők:

Ferencváros—Ujpest 3:1 (1:1)

Óriási küzdelemben biztosan nyert a Fradi. Negyedórával a befejezés előtt még 1:1-re állt a mérkőzés. Sárosi sérülten állt ki, Zsengeller megsérült. Góllövők: Toldi (2) és Sárosi illetve Kocsis (1-esből).

Hungária—Törekvés 5:1 (3:1). Jó formában van a bajnoksapat. Góllövők: Cseh (2), Sas és Dudás (2) illetve Keszei II.

Kispest—Budai „11” 4:2 (3:1).

Elektromos—Bocskai 5:2 (2:0).

Nemzeti—ETO 3:1 (1:0).

Szürketaxi—Budafok 3:2 (1:1).

Phöbus—Szeged 3:2 (2:2).

A bajnokság állása most így fest:

1. Hungária	6	5	1	—	33:7	11
2. Phöbus	6	5	1	—	19:6	11
3. Ferencváros	6	5	1	—	22:14	11
4. Ujpest	6	4	1	1	28:9	9
5. Nemzeti	6	4	—	2	21:21	8
6. Törekvés	6	3	—	3	17:16	6
7. Kispest	5	3	—	2	18:19	6
8. Szürketaxi	6	2	1	3	17:20	5
9. Elektromos	4	2	2	2	8:10	4
10. Budafok	5	2	—	3	9:15	4
11. Szeged	6	1	1	4	11:15	3
12. Budai „11”	6	1	—	5	12:22	2
13. Bocskai	6	—	—	6	5:22	—
14. ETO	6	—	—	6	5:29	—

Csehszlovákia-Jugoszlávia 5:4 (3:1)

Prágából jelentik: 25.000 néző előtt a berlini Birlem vezetése mellett nehezen győzte le a csehszlovák válogatott a jugoszlávokat. A két csapat így állt ki:

Csehszlovákia: Planicka — Burger, Daucsik — Kostyalek, Boucek, Kolsky — Riha, Senecky. Sobotka, Nejedly, Rulc.

Jugoszlávia: Glaser — Hügl, Matosics — Lechner, Stevovics, Kokotovics — Medarics, Valjarevics, Marjanovics, Vujadinovics, Plese. Az I. félidő góljai: 5. Rulc 1:0. 9. Plese 1:1. 27. Riha 2:1. 42. Senecky 3:1. Szünet után a 4. percben Nejedly góljával már 4:1-re vezet Csehszlovákia, amikor a jugoszlávok feljönnek. Az 5. és 14. percben Valjarevics két gólt lő, 4:3. A 26. percben Kolsky öngóljával 4:4-re áll a meccs. A 33. percben Sobotka gólya jelenti a győzelmet.

A csehszlovák csapatban a fedezetsor és védelem gyenge volt, akárcsak Budapesten. A jugoszláv együttes kellemes meglepetést keltezt jó és szép játékkal.

TÜNEMÉNYES EURÓPAREKORDOT FÜTOTT SZABÓ MIKLÓS. Budapestről jelentik: Három nappal kétföldes világrekordja után a MAC őszi vándordíjas versenyén Szabó Miklós 3 perc 48.6 mp-es idővel tüneményes Európa-rekordot állított fel az 1500 m-es sífutásban s ezzel túlszárnyalta az olasz Beccali 3 p. 49 mp-es Európarekordját és 8 tizedmásodpercre megközelítette Lovelock hihetetlenül jó világrekordját, a 3:47.8-at, amellyel a berlini olimpián kápráztatta el az atlétikai szakértőket.

Győztek a magyar tornászok. Katowiceből jelentik: Vasárnap Katowicében Budapest válogatott tornászcsapata 279.15—276.1 arányban legyőzte Katowice csapatát.

Ősszel csakis

ŐSZI-SÖRT IGYON!

Dreher Haggenmacher különlegessége!

Mindenütt kapható! Városi lerakat: Nicu Filipescu 7. sz.

Telefon: 4-71.

MINDEN CSALÁDNAK SZÜKSÉGE VAN RÁ... Senki sem nélkülözheti

Különböző körülmények: munka által okozott megerőltetés, téves vagy túlzott táplálkozás, ülő foglalkozás, átvirrasztott éjszakák, izgalmas élet, korai öregedés — túl terhelik húgysavval a vért.

Rövidesen megjelenik: a reumatizmus, vesefájdalmak, vesehomok, ischiás és ezek hosszú időre aláássák az egészséget.

Egy URODONAL-kúra — amely a húgysav legkitűnőbb specifikus gyógyszere — kiküszöböli az artritizmus veszélyét, azáltal, hogy a vérben felhalmozódott salakokat, főként a húgysavkristályokat feloldja és eltávolítja.

**Tehát—kötelező óvatosságból—
egyetlen évszakváltásnál sem szabad elmulasztanunk az URODONAL-kúra lefolytatását.**

Reumatikusok! Óvakodjatok a különféle ásványi hajtások mindennapi használatától, ezek — kis mennyiségben is — idővel izgatják a beleket; őrizkedjétek a salicylsavas natriumtól és a többi salicyles készítménytől, mert ezek gyengítik az emlékezőtehetséget, kifárasztják a gyomrot és szivnyomást okoznak.

**URODONAL megakadályozza az artritizmust,
meggyógyítja a reumatizmust!**

CHATELAIN-KÉSZÍTMÉNY, MEGBIZHATÓ MÁRKA.

KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRAKBAN ÉS DROGERIÁKBAN.

Hogyan is mosolyoghatna bárki is BETEG GYOMORRAL?

Felbőfögés, gyomorégés, görcsök, migrének, vértulások, ezek azok a jelenségek, amik naponta kinozzák. Védekezzen a rossz emésztés és a gyomor baj ellen, gyomor- és bélfékely fenyegeti. A fent felsorolt kellemetlen jelenségek leküzdésére szedjen DIGERONAL-t, amely a gyomor tökéletes védőszere. Egy kávéskanál por, vagy 3 tabletta feloldandó egy kevés vízben és ebéd után beveendő, ez a mennyiség DIGERONAL már közbömbösíti a savakat, megszünteti a különféle panaszokat és megelőz mindennemű komplikációt.

**Minden érzékeny gyomornak
adjunk DIGERONAL-t.**

Kapható gyógyszerárakban
és drogériákban.

JUBOL

növényi hashajtó, erjedés és görcsök nélkül kitisztítja a beleket. Nagyon gazdaságos. Egyetlen tabletta — este lefekvéskor — teljesen elegendő.

Kapható gyógyszerárakban
és drogériákban.

KÖZGAZDASÁG

A treiscaunemegyei Gazdasági Egyesület kiállítása

A treiscaunemegyei Gazdasági Egyesület, a vármegyei kisállattenyésztők egyesülete és a baróti gazdakör 1937 október hó 9-én, 10-én és 11. napján Baroton mezőgazdasági, ipari, háziipari, tenyészállat- és kisállatkiállítást rendez az Erdélyi Gazdasági Egylet, a Treiscaunemegyei Mezőgazdasági Kamara és a braşovi kerületi Ipar-kamara közreműködésével. A kiállítás csoportjai: 1. Gazdasági termények és termékek. 2. Kertészeti és gyümölcsészeti. 3. Ipari. 4. Háziipari, néprajzi és természeti kincsek. 5. Tenyészállat. 6. Kisállatok. 7. Méhészeti. 8. Erdészeti és vadászati. 9. Képzőművészet. 10. Irodalom.

A kiállítás október 9-én, szombaton délelőtt 9 óra 30 perckor nyílik meg. 11-én este 6 órakor zárul. A kiállítási iroda, a község háza épületé-

ben van és október 1-től kezdve, reggel 8-tól este 6-ig nyitva tartják. A kiállítási anyagok és tárgyak október 3-tól 8-án déli 12 óráig adhatók át. Cím: Mezőgazdasági kiállítási iroda, Barót. — A tenyészállatok október 9-én reggel 8 óráig bevezetendők a Halász-féle gyár udvarára. A gazdák háziipari kiállítók, méhészek, képzőművészek, erdészeti, vadászati kisállatkiállítók stb. nem fizetnek helydíjat. Csak az eladások után jár 5 százalék a költségekre. A kiállítás megtekintése alkalmával, a katalógus megváltása kötelező, mely egyszeri belépésre jogosít. A berendezések elkészítésére ácsok és asztalosok állanak a kiállítók rendelkezésére. A kik elszállásolást igényelnek, október 6-ig jelentsék be a kiállítási irodának.

Megállapították a tűzifa árát Bükkfa 4600, cser 5100 lei vagononként

Bucureşti. Saját tud. A kormány gazdasági bizottsága ülést tartott tegnap az ipar és kereskedelmi minisztériumban, Inculet elnöke alatt és a minapi miniszteri intézkedés kiegészítésétől, illetve helyreigazításul megállapította Bucureşti számára a tűzifa árát. Eszerint a vasúti lerakathoz egy 40 tonnás vagon első minőségű bükkfa 4600 lei. Ugyanannyi cser, fölgy, akác és gyertyán ugyanonnan 5100 lei.

Fakereskedőknél az első 7000 lei, a második 7500 lei felvágva és a vevő házához szállítva.

A gazdasági bizottság megállapította még a denaturált benzint és a központi fűtésnél használatos pakura maximális árát is.

Odorheiumegye gyümölcsstermése. Saját tud. Odorheiumegyében az idén nem remélt kitűnő almatermés volt, azonban a szilvatermés majdnem egészen meddő maradt a korompenész nevű gombabetegség fellépése miatt.

Gyümölcsvédelmi utmutató jelent meg. Hasznos gyümölcsfa gondozási és permetezési füzetet adott ki Gyerkes Mihály ny. igazgató: „Gyümölcsfák védelme” cím alatt a közeli napokban. A gyümölcsösök kártevői elleni küzdelem sikeres véghezvitelére, megbecsülhetetlen szolgálatot tesz ezen, népies formában, iskolai rövidséggel megírt füzet. Utmutatót ad ez a rágó hernyók, a szivó tetűfélék és a gombabetegségek sorozatának irtására, az ifjúsági, iskolai permetezőkörök megszervezésére. Gyümölcsstermestési és gyümölcsvédelmi előadásainak az odorheiumegyei népiskolákban való megtartására a közoktatásügyi miniszter engedélyt adott. A sikeres gyümölcsstermestés első feltétele az olványok ültetése, azonban ugyanilyen nagy jelentőségű a meglevő és ezután ültetendő gyümölcsfáink oltalmazása, a kártevők ellen a védelem felvétele szintén. A román nyelvre is lefordított füzet ára mindössze 10 lei. Megrendelhető a szerzőnél, Odorheiu. Megvételre és mentől szélesebb körben való elterjesztésre ajánljuk.

Valtuanehézségek az alma kivitelénél. Baia-Mare. Saját tud. Szokástól eltérően a bánya-vidéki almatermés felvásárlására ezidén német kereskedők jelentek meg Baia-Maren, akik azonban nem fajalmát, hanem olcsó minőségű sóvárit és ranet almát keresnek, melynek felvásárlási ára két és fél—három lei kilónként. Ezen alma kivitelénél váratlan akadályt emelt a Nemzeti Bank. Az állambank közgei nem veszik tudomásul a kereskedők által bejelentett 4 leies eladási árat s csak 6 lei kilónkénti ár bejegyzése mellett hajlandók a kiviteli engedélyt megadni. A kereskedők ilyen körülmények között nem vihetik ki az árut, mert a Nemzeti Bank által igényelt valutabeszolgáltatásnak képtelenek eleget tenni. Ez az állapot a termelőket is súlyosan érinti, mert almakészletük ott rothad a nyakukon.

MILYEN KUKORICÁT LEHET KÜLFÖLDRE SZÁLLITANI? Bucureşti. Saját tud. A várn hivatalok rendeletet kaptak, hogy tartóztassák fel hajókon és vonatokon egyaránt azokat a kukoricaszállítmányokat, amelyekben a kukorica több, mint 14 százalék vizet tartalmaz. A nyirkossági fokot erre kirendelt szervek fogják megállapítani.

Az odorheiu országos vásár. Saját tud. Most zajlott le az odorheiu országos őszi vásár. Emberelemlékezet óta alig volt még ilyen gyenge vásár, mint a mostani. Az állatvásárnak szép napos idő kedvezett, s ennek ellenére is kevés volt a felhajtás és gyenge volt a kereslet. Az árak azonban szokatlanul magasak voltak, aminek az a magyarázata, hogy rengeteg sok sarju lett s így félre bőven van takarmány s a székelgy gazda nem kénytelen elvesztegetni a marháját. Az állatárak a következők voltak: Tenyészikák 16—20 hónapos darabja 12 ezer lei, hizott ökör párja 15—16 mázszás 30 ezer lei, igás ökör párja 16—19 ezer, fejős tehén gyengébb borjuval 4—5 ezer lei, közepes tehén borjuval 7—9 ezer lei, jóminőségű, naponta 12 liter tejet adó tehén borjuval 12—15 ezer lei, tartani való növendék állat 1 és fél éves 3500—4000 lei, vágó marha: közepes tehén 4500—6000 lei, meddő bivaly párja 10 ezer lei, kétéves bivaly borju 7 ezer lei. Ló: kétéves hámos csikó párja 12—16 ezer lei, gyengébb igás ló párja 8—12 ezer lei, jobb minőségű ló párja 16—20 ezer lei. A magas árak és a gyenge kereslet miatt alig néhány állat cserélt gazdát. Az állatvásár gyengesége éreztette hatását a kirakodó vásárral is.

SPORT

Főlényesen győzött a Rapid FC a Kinizsi fölött

Félbemaradt a Gloria—Venus találkozó 1:0-as állásnál. — Az ACFR Cernautiban győzte a Dragos Vodát. — Csak egy pontot hozott el a CAO a Jiultól. — Biztosan nyert a Ripensia és az AMTE

Nyolc mérkőzést bonyolítottak le a Nemzeti Bajnokság A) csoportjában, két váratlan eredménnyel. A Rapid FC legyőzte a favorit Kinizsit, a Dragos Voda pedig kénytelen volt meghajolni az ACFR előtt. A többi találkozón általában az esélyesek győztek. Az AMTE főlényesen intézte el a Phönixet és a tabella élére ugrott. Nem fejezték be a Gloria—Venus találkozót a nagy sár miatt, pedig ez is meglepetésnek indult. Végül még meg kell, hogy említsük, hogy a Juventus Crisana találkozót 500, azaz ötszáz néző szurkolta végig — még hozzá a fővárosban. És még akadnak, akik ezt az új beosztású Nemzeti Bajnokságot életképesnek tartják.

A forduló részletei a következők:

I. CSOPORT.

Rapid FC—Kinizsi 4:1 (3:1).

Timisoara. 4000 néző, bíró dr. Russu. A hazaiak elbizakodottan játszottak, míg a Rapid, amelyben ismét játszott Auer, nagy erőbedobással játszott és megérdemelten nyert. Góllövők: Barátky (2), Horotan és Auer, illetve Szilárd. A győztes csapat legjobbjai Rădulescu, Wetzler II., Rosinaru, Auer és Barátky, a Kinizsiből Kohl és Szilárd vált ki. Rökk szünet után lesántult, egy ideig csak statisztált, végül kiállt s így a Kinizsi 10 emberrel játszotta le a második féldíó nagyrésztét.

AMTE—Phönix 4:1 (1:1).

Arad. 1800 néző, bíró Cezureanu. A Phönix egységesebben játszott, de csatársora puha. Az AMTE csak szünet után kerekedett felül és biztosította be a győzelmet, amelyet jobb fedezet-sorának köszönhet. Góllövők: Pernecky (2), Cucula és Léb, illetve Szerényi III. Az AMTE-ből Szurdi, Szaniszló II., Pernecky és Cucula, a Phönixből Gidali, Sikola és Telegdy vált ki.

Olimpia—DUIG 3:0 (0:0).

Satunare. 2500 néző, bíró Ritter. Szünetig egyenlő ellenfél volt a brailai együttes, de azután visszaesett és az Olimpia főlényesen győzött. Góllövők: Matusan, Kovács és Jovicin.

CAO—Jiul 3:3 (3:2).

Petrosani. 1500 néző, bíró Jean Petrescu. Szépen játszott a CAO, de a szerencse a hazai együttes mellé szegődött. A mérkőzés nagy részében főlényben játszottak az oradeaiak. Góllövők: Kovács (2) és Orza, illetve Bulea (2) és Vijdea. A mezőny legjobb embere Juhász volt, de Orza is kiváló teljesítményt nyújtott. A Jiulból Skovran játékát illeti dicséret.

1. AMTE	4	3	1	0	13:3	7
2. Unirea Tricolor	4	3	1	0	11:2	7
3. Kinizsi	4	3	0	1	17:7	6
4. Victoria	3	2	1	0	8:3	5
5. Rapid FC	4	2	1	1	7:4	5
6. Olimpia	4	1	1	2	4:6	3
7. DUIG	5	1	1	3	4:14	3
8. Jiul	5	1	1	3	5:16	3
9. Phönix	5	1	0	4	6:12	2
10. CAO	4	0	1	3	7:15	1

II. CSOPORT:

Gloria—Venus 1:0.

Bucuresti, 3000 néző, bíró Muresan. A nagy sár miatt csak egy féldíó játszottak a csapatok. Az egyetlen gólt a 42. percben Fritsz szerezte. A második féldíó ma délután játszák le.

Juventus—Crisana 2:1 (1:0).

Bucuresti. 500 néző, bíró Irimescu. Nagy felhőszakadás volt mérkőzés előtt s így bokáig érő sárban bukdácsolnak a csapatok. Góllövők: Dunăreanu és Oana, illetve Torjoc.

Ripensia—Universitatea 5:2 (3:0).

Cluj, 2000 néző, bíró Kroner. Ismét jó játékot mutatott a Ripensia és könnyen győzött. Az egyetemisták utánpótlása nem állja meg a helyét. Góllövők: Bindea, Sepi, Marcu (2) és Dobay,

illetve Benkő (2). A Ripensiaiban Bindea és Dobay nagyvonalú játékkal tűntek ki, de Nagy és Pavlovič is kitűnőek voltak. Az „U”-ból Benkő és David elégitettek ki.

ACFR—Dragos Voda 4:3 (2:2).

Cernauti. 3500 néző, bíró Oprisan. A brasovi csapat kitűnő játékkal győzött. Góllövők: Tomi, Székely (11-esből), Georgescu és Ströck, illetve Schmidt (3).

1. Gloria	4	3	1	0	11:2	7
2. Ripensia	4	3	0	1	17:10	6
3. ACFR	5	2	1	2	13:13	5
4. Venus	2	2	0	0	6:2	4
5. Dragos Voda	4	2	0	2	7:5	4
6. Crisana	5	2	0	3	7:10	4
7. Vulturii	4	2	0	2	5:7	4
8. Sportul Studentesc	3	1	0	2	6:8	2
9. Juventus	4	1	0	3	5:11	2
10. Universitatea	5	1	0	4	9:18	2

Vereséget szenvedett a Törekvés és a TMAC

A Rovine Grivite és az UDR a táblázat élén

A B) liga küzdelmei nagy érdeklődés mellett folynak. Vasárnapok meglepetés született. A két eddig veretlen csapat: a Törekvés és a TMAC elvérzett. Otthoni mérkőzéseiket sorra nyerik, de idegenben már nem megy a játék. Vereségű fölytán a Rovine Grivita és az UDR megelőzte őket.

Eredmények a következők:

Alba-Tulia: Unirea MV—Törekvés 4:2 (3:1), bíró Huniade. Lelkes játékával a hazai csapat győzelmet érdemelt. A nagy sár akadályozta a Törekvést. Góllövők: Deák I. (2) és Deák II. (2), illetve Tóth és Hanga.

Ploesti: Prahova—TMAC 5:1 (2:0), bíró Niculescu. Gyenge napot fogott ki a TMAC, főleg a puha, tologatós csatársor.

Resita: UDR—Victoria (Carei) 2:0 (1:0).

Simeria: CFR—Soimii 2:1 (1:1).

Craiova: Rovine Grivita—HTV 5:0 (4:0).

Baia-Mare: Tricolor—Mures 3:0 (3:0).

1. Rovine Grivita	5	4	—	1	15:3	8
2. UDR	5	4	—	1	21:6	8
3. TMAC	6	3	1	2	30:15	7
4. CFR Simeria	6	3	1	2	10:7	7
5. Törekvés	5	3	1	1	11:8	7
6. Tricolor	5	2	1	1	13:9	6
7. Victoria	6	2	2	2	7:10	6
8. Unirea	6	3	—	3	11:26	6
9. Soimii	6	2	1	3	15:15	5
10. Mures	5	2	—	3	15:17	4
11. Prahova	5	1	—	4	8:14	2
12. HTV	6	—	—	6	5:30	—

Keleti csoport:

Bucuresti: Telefon Club—HLA 10:1.

Cernauti: Jahn—DVA 1:0 (0:0).

Braila: Franco Romana—Macabi 4:1.

Galati: Tricolor (Ploesti)—Gloria CFR 1:0.

C) ligában

Timisoara: USA—Politechnica 3:2 (2:0). — Progresul—CFR 1:0 (1:0). — Banatul—Electrica 1:1 (1:0).

Craiova: CsMTE—Minerul 0:0.

Baia-Mare: Aurum—Electrica 3:2 (1:0).

Kerületi bajnokságról

Timisoara: Bohn—Freidorf 4:1 (1:1). — Vulturii—Törekvés Unirea 2:1 (1:1).

Arad: Egyetértés—Sparta 2:2 (2:0). — Astra—Transylvania 3:0 (0:0). — Unirea—Juventus 7:1 (1:1). — ATE—AAC 4:2 (1:1).

KRUPKA NYERTE A DEKATLON BAJNOKSÁGOT. Bucurestiből jelentik: Az országos dekatlon bajnokságot nagy és izgalmas küzdelem után az oradeai Esta-sun atlétája Krupka nyerte meg a többszörös bajnok Csáklány előtt. (Holnapi számunkban közöljük a részleteket. Szerk.)

Sebők Imre dr

Öt világrészen keresztül

utirajz

Erdősi Károly előszavával.

Ara 140 lei és portó.

Öt világrész csodái, káprázatos szépségei, lüktető élete domborodik az olvasó elé ebben a könyvben. Az ifjuság számára írta Sebők Imre, a nyitott szemű, tudni vágyó ifjuság számára, amely mesteri vezető segítségével ismeri meg a világot ezen a könyvön keresztül. — Felhívjuk a figyelmet is értékes szórakoztató olvasmány. Eredeti helyszíni fényképfelvételek gazdagon illusztrálják a kötetet, amely a Szent István társulat kiadásában már a harmadik kiadást érte meg.

Kapható: Könyvostályunkban

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavanként 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény.) Cím a kiadóban 10 lei.

Adás-vétel

Egy sötétkék női télikabát kisebb alakra eladó. Szabó J. Oradea, Str. Gheorghe Lazar No. 5.

Eladó 160.000 leier 22.000 leit jövedelmező 4 lakásos kisebb bérház, szép kerttel. Oradea, Strada Negruzzi 15. szám.

Eladó jól jövedelmező bérházak, magánházak, szőlők, birtokok, telkek. Kortsmáros László ingatlan irodája Oradea, Str. Pasteur 13. Telefon 85. szám.

Eladó költőzködés miatt szekrények, ágyak, sodronybetéttel, szalongszék, ebédlőasztal, festmények, márvány mosdó, Schöberl divány, üst, stb. Oradea, Str. Ciordasari 15. földszint 1. balra. Megtekinthető: délelőtt 10-től 1-ig.

Egy új télikabát, 2 felöltő, öltönyök, kalapok középtermetű férfira eladók. Oradea, Str. Tichindeal No. 18-a

Egy kovácsülő 150 kg. eladó. Oradea, Vasile Conta No. 16.

Különféle

Elveszett barna csontkeretes szemüveg Scualei-utca 10-től Reg. Carol 5-ig. Megtaláló kéri jutalom ellenében adja le a Magyar Lapok kiadóhivatalánál. (Reg. Carol 5. szám.)

Radnai-téle magyar gyorsírást jutányosan tanítok. — Cím a kiadóban.

Elveszett

egy arany függő óralánc. Becsületes megtaláló jutassa el kiadóhivatalunkba, ahol jutalomban részesül.

Temetkezés

minden ágát jól értő, előremű szakember alkalmazást nyer. Concordia, Oradea.

Lakás

Kiadó

modern garzon lakás és egy borpince. Oradea, Oitenia-utca 2.

Utcai háromszobás lakás mellékhelyiséggel, november 1-re kiadó. — Utcai butorozott szoba azonnalra kiadó. Oradea, Parcul Carmen Sylva 6. szám.

Kiadó

2 szoba fürdőszobás lakás november 1-re. Oradea, Duca-u. 15.

Háromszoba

előszoba fürdőszobás lakás november 1-re kiadó. Oradea, Strada Aurel Vlaicu 31-a.

Egyszobás

szép lakás kiadó novemberre. Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 55.

Kiadó

kétszobás, udvari lakás. Oradea, Str. Bratianu 61. szám.

Kiadó

kertes házban 3 szoba, fürdőszobás lakás november 1-re. Oradea, Str. Ciordasari 38. szám.

Alkalmazás

Szifgyártó segédek keresek állandó munkára, Kolyez, Oradea, Str. Alexandri 53. sz.